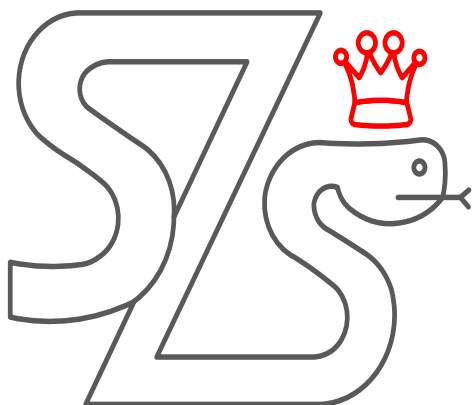

Program
celoživotního
učení

Lifelong
Learning
Programme

Střední zdravotnická škola Praha 10 Ruská 91

Vzdělávání ošetrovatelství ve vybraných zemích Evropské unie

Projekt Mobility VETPRO

Název projektu: Získávání pedagogických zkušeností a dovedností v odborném vzdělávání v zemích EU

Číslo projektu: CZ/13/LLP- LdV/VETPRO/134248)

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Evropské Unie. Za obsah publikací (sdělení) odpovídá výlučně autor. Publikace (sdělení) nereprezentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem.

leden 2015

Praha

© Střední zdravotnická škola

Ruská 2200/91

Praha 10 PSČ 100 00

Pořadí výtisku: 1. vydání

Měsíc a rok vydání: únor 2015

Cena: bez prodejní ceny

Vydal kolektiv autorů

Publikace nebyla jazykově a graficky upravena

Za správnost obsahu zodpovídají autoři kapitol

ISBN 978-80-260-5253-1

Autorský kolektiv:

Mgr. Gabriela Anisová

Mgr. Simona Bernardyová

Mgr. David Bartoň

Mgr. Patrik Burda

Mgr. Alena Dufková

Bc. Veronika Halamová

Mgr. Jana Horáková

Mgr. Lucie Hromková

Mgr. Pavla Hřebíková

Mgr. Jitka Janíková

Mgr. Taťána Janíková

Mgr. Taťána Janošová

PhDr. Ivanka Kohoutová PhD

Mgr. Radka Líbalová

Mgr. Veronika Ludvíková

Mgr. Jana Mašková

Mgr. Martina Paclíková

PhDr. Zuzana Pohlová

Mgr. Hana Šebková

Mgr. Hana Ulíková

Mgr. Jitka Vokounová

SLOVO ÚVODEM

Vážení kolegové,

tato publikace, která je zaměřena na odborné školství v zemích Evropské Unie a profesní přípravu ošetrovatelských profesí, vznikla jako součást projektu Leonardo Da Vinci NAEP Praha pod názvem: Získávání pedagogických zkušeností a dovedností v odborném vzdělávání v zemích EU. Uskutečněný projekt spočívá v zapojení 7 tříčlenných pracovních skupin odborných učitelů ošetrovatelství do týdenní odborné zahraniční stáže s účastí na 20 následových hodinách odborných předmětů v hostitelské škole a dalších hodinách strávených v jejich přímém školním provozu ve vybraných zemích Evropské Unie v Rakousku, Slovinsku, Slovensku, Estonsku, Litvě, Irsku a v Německu. Hlavním cílem projektu je získávání a předávání pedagogických dovedností a zkušeností včetně vytvoření této publikace pod názvem: Koncepce a vzdělávání v ošetrovatelství ve vybraných zemích Evropské unie, která je v elektronické podobě určena pro zdravotnické školy v České republice ve snaze přiblížit všem dalším pedagogům získané informace a zkušenosti. Potěší nás, pokud přispějí ke zkvalitnění jejich výuky a prohloubení vědomostí v odborné problematice.

Snažili jsme se vytvořit autentickou publikaci, která zahrnuje nejen koncepci vzdělávání v zemi a charakteristiku navštívené školy, ale i specifický způsob výuky a využití vyučovacích metod, který ovšem nelze generalizovat na všechny zdravotnické školy. Přílohou této publikace jsou ukázky zpráv z následových hodin, které jsme vybrali a absolvovali na jednotlivých stážích. Konkrétním a zároveň inspirativním přínosem pro naši pedagogickou praxi jsou z hlediska vybavení školy, které ostatně mají i větší ekonomické možnosti v Rakousku, Irsku i Německu. Velmi dobrým podnětem byla škola v Estonsku, která měla zařízenou odbornou učebnu simulující koupelnu nemocných, kterou jsme si již pro nácvik hygienické péče a souvisejících ošetrovatelských činností vytvořili i v naší škole. Toto autentické prostředí velmi napomáhá žákům v kvalitním nácviku ošetrovatelských činností a fixování zmíněných zásad. Z hlediska vybavení učeben jsme se více zaměřili na dostatečné množství jednorázových pomůcek. Na základě získaných zkušeností podstatně důrazněji dbáme na třídění odpadu.

Ve většině navštívených škol se nám velmi líbila organizace výuky prostřednictvím monitorů ve vstupních halách a na chodbách, nyní již budujeme i v naší škole. Škola ve Slovinsku, která je materiálně velmi srovnatelná s naší školou, nám poskytla zkušenosti soustředěné do samotné výuky. V současné době usilujeme o podstatně komplexnější nácvik praktických dovedností v odborných učebnách než tomu bylo doposud. Častěji jsme totiž přistupovali k nácviku jednotlivých fází ošetrovatelských činností než k nácviku komplexního ošetrovatelského postupu. Oslovila nás slovinská ošetrovatelská dokumentace, která je navíc součástí vybavení odborných učeben a přenesli jsme tuto důležitou součást ošetrovatelské péče i do učeben naší školy.

Z hlediska využívání alternativních vyučovacích metod se domníváme, že je zařazujeme mnohem častěji do výuky než tomu bylo na některých zahraničních školách. Tuto situaci si mimo jiné vysvětlujeme i tím, že ve školách jako je Rakousko, Německo, Irsko, Estonsko nebo Litva je zájem o studium již v samotném množství uchazečů daleko vyšší, tomu často odpovídá i jejich motivace a zájem o profesi. Přes mnohdy monotónní frontální výuku jsou studenti pozorní, kladou učitelé dotazy a projevují zájem aktivním nasloucháním. Přístup vyučujících ke studentům byl velmi vstřícný a partnerský.

Učebnice v navštívených školách jsou velmi názorné, pěkně jsou propojeny teoretické informace s obrázkovými přílohami. Ve školách usilují o maximální propojení teorie s praxí, ve škole na Slovenku nás potěšil velký důraz na etickou výchovu a její aplikaci v praxi.

Tento projekt byl velmi významný přínosem především pro nabytí nových pedagogických dovedností jak individuálních, tak na poli současného evropského vzdělávání. Soustavné prohlubování erudice pedagoga je bezesporu žádoucí pro zajištění kvalitní výuky, ale rovněž nutností pro zvyšování prestiže českého odborného školství. Během zahraniční stáže jsme získali nové poznatky o odlišném vzdělávacím systému, nové zkušenosti ve výuce odborných předmětů a nahlédli na široké spektrum didaktických metod, jejichž využití je bezesporu samozřejmostí při naší další pedagogické praxi. V neposlední řadě jsme dosáhli prohloubení jazykových dovedností a zvýšení motivace k výkonu naší profese. Velmi pozitivně působilo nadšení jednotlivých odborných učitelů k realizaci zahraniční stáže určitě vedoucí i k osobnímu růstu a rozvoji.

Velké poděkování patří níže uvedeným školám, které jsme navštívili a jejichž zaměstnanci s námi velmi vstřícně a ochotně spolupracovali.

Navštívené školy:

Slovensko - Střední zdravotnické škole v Bratislavě – Petržalka

Rakousko – Vyšší zdravotnická škola – Vídeň

Irsko – Vysoká škola Dublin City Univerzity – Dublin

Estonsko – Vysoká škola - Talin

Slovinsko - Střední zdravotnická škola – Ljubljana

Litvská republika- - Univerzita Vilnius -Vilnius

Německo - Vyšší zdravotnická škola - Regensburg

Vážení kolegové, byli bychom velmi rádi, kdyby i vám tato publikace zprostředkovala nové poznatky, nápady, impulsy, kterými budete moci zkvalitnit vzdělávání žáků na vašich školách.

PhDr. Ivanka Kohoutová, Ph.D.

PhDr. Zuzana Pohlová

Mgr. Pavla Hřebíková

Manažerky projektu

Obsah

1. Vzdělávání na Slovensku - Střední zdravotnická škola v Bratislavě – Petržalce	8
2. Vzdělávání v Rakousku - Vyšší zdravotnická škola – Vídeň	10
3. Vzdělávání v Irsku - Vysoké škola City Univerzity - Dublin	13
4. Vzdělávání v Estonsku - Vysoká škola Healthcare College - Tallin	17
5. Vzdělávání ve Slovinsku - Střední zdravotnické škole - Lublaň	19
6. Vzdělávání v Litevské republice - Vilniuská univerzita – Vilnius	21
7. Vzdělávání v Německu - Vyšší zdravotnická škola- Regensburg	23
8. 1. Záznam náslechu Slovensko – první pomoc	25
9. 2. Záznam náslechu Slovensko – základy ošetrovania a asistencie	26
10. 3. Záznam náslechu Slovensko – etická výchova	27
11. 4. Záznam náslechu Rakousko – ošetrovatelství	28
12. 5. Záznam náslechu Rakousko – anatomie	29
13. 6. Záznam náslechu Rakousko - Zdraví podporující ekologický program	31
14. 7. Záznam náslechu Irsko – ošetrovatelství	33
15. 8. Záznam náslechu Irsko - ošetrovatelství – teorie	35
16. 9. Záznam náslechu Irsko - ošetrovatelství	36
17. 10. Záznam náslechu Estonsko - ošetrovatelská péče v pediatrii	37
18. 11. Záznam náslechu Estonsko - ošetrovatelství – seminář	38
19. 12. Záznam náslechu Slovinsko - ošetrovatelství – cvičení	39
20. 13. Záznam náslechu Slovinsko - ošetrovatelství	40
21. 14. Záznam náslechu Slovinsko – psychologie	41
22. 15. Záznam náslechu Litva – ošetrovatelství	42
23. 16. Záznam náslechu Litva – chirurgické ošetrovatelství	43
24. 17. Záznam náslechu Litva - propedeutika ve vnitřním lékařství	44
25. 18. Záznam náslechu Německo – ošetrovatelství	45
26. 19. Záznam náslechu Německo- ošetrovatelství	46
27. 20. Záznam náslechu Německo - klinické obory –hematoonkologie	47
28. Vzdělávací systém Slovensko	49
29. Vzdělávací systém Rakousko	50
30. Vzdělávací systém Irsko	51
31. Vzdělávací systém Estonsko	52
32. Vzdělávací systém Slovinsko	53
33. Vzdělávací systém Litva	54
34. Vzdělávací systém Německo	55
35. Souhrnná tabulka vzdělávací systém v EU	56

Vzdělávání ošetrovatelství na Slovensku a výuka odborných předmětů na Střední zdravotnické škole v Bratislavě – Petržalce

Autor: Mgr. Horáková Jana, Mgr. Šebková Hana, Mgr. Dufková Alena

Střední zdravotnická škola v Bratislavě má bohatou tradici při profesní přípravě zdravotnických oborů. Škola se nachází v městské části Bratislava - Petržalka. Kořeny školy sahají do roku 1931. Dnešní podoba školy je z roku 1998. Systém vzdělávání na Slovensku a návaznost studia je koncipován systematicky u všech typů škol (primární, sekundární, terciární). Na Slovensku jsou SZŠ řízeny a koordinovány dvěma ministerstvy. Ministerstvem školství a zdravotnictví. Na SZŠ Petržalka mají žáci možnost studovat obory zdravotnický asistent, diplomovaná všeobecná sestra, zdravotnický záchranář a sanitář. V Bratislavě je nižší zájem o studium na SZŠ než v jiných městech na Slovensku. Menší atraktivita vychází z velké nabídky odborných škol a gymnázií v Bratislavě (pouze dvě zdravotnické školy). Převažuje večerní forma studia. Studenti jsou ke studiu motivováni zvýšením kvalifikace, maturitní zkouškou v zdravotnickém oboru a rekvalifikací. Vzdělání na Slovensku je otázkou prestiže a uplatněním na trhu práce. Po dokončení studia jde 100% studentů do zdravotnictví a mnozí pracují v nemocnici i při studiu. Slovenští studenti (u večerní formy) mohou absolvovat v rámci odborné praxe noční směny. U oboru diplomovaná všeobecná sestra praktikují studenti i o prázdninách. Tento obor je zahrnut do vyšší formy studia na SZŠ. Celková koncepce SZŠ souvisí s pojmáním hodnot a víry a odráží se při výuce.

Budova školy

V prostoru školy je umístěna školní jídelna s výdejnou stravy. Jedná se dvoupatrovou budovu, se čtyřmi bloky umístěnými v bývalé ZŠ. Součástí školy jsou dvě učebny ICT, jedna učebna první pomoc, tělocvična, posilovna, taneční sál a tři jazykové učebny. Vybavení je standardní. Odborná výuka je zajištěna v učebně psychologie, somatologie a ve třech učebnách ošetrovatelství (obr2). Dobře vybavená je knihovna a studovna. Několik učeben je vybaveno stahovacími velkoplošnými plátny, bílými magnetickými tabulemi a přenosnými diaprojektory a PC přístroji. V celém areálu školy je množství květin a klidná atmosféra.

Obrázek 1 budova školy

obrázek 2 odborná učebna

Střední zdravotnická škola je státní školou, jejímž **zřizovatelem je BSK** (Bratislavský samosprávný kraj). **Vedení školy** je zastoupeno ředitelkou školy a její zástupkyní. Dílčí vedení zajišťují vedoucí jednotlivých předmětových komisí (odborné) - ZA, DVS, SAN, ZZ (kompetence v organizačním řádu) dále vedoucí všeobecně vzdělávací komise, vedoucí předmětové komise medicínských předmětů. Běžný chod školy a administrativu zajišťují TH pracovníci (vedoucí ekonomického úseku a oddělení lidských zdrojů, hospodářka, sekretářka ředitele - tajemník školy, odborná asistentka, školník, Informátor, pracovnice k zajištění úklidu).

Ve školním roce 2013/2014 má škola 17 tříd a 324 studentů, z toho 138 studentů v denní a 186 studentů ve večerní formě studia.

1. ročník - I. ZA, I. DVS, I. ZA (jednoletý večerní), I. ZA (dvouletý večerní), I. ZA (tříletý večerní), I. ZZ (tříletý večerní), I. SAN- 2 x (jednoleté večerní), I. SAN (dvouleté večerní), 2. ročník - 1x II. ZA, 1x II. DVS, 1x II. ZA (dvouleté večerní), 1x II. ZZ (tříleté večerní), 3. ročník - 1x II. ZA, 1x III. DVS, 1x III. ZA (tříleté večerní), 4. ročník - 1x IV. ZA

Legislativa stanovuje maximální počet studentů ve třídě 30, na cvičení ve škole 10 studentů a praktické výuky se zúčastní 6 žáků. Reálně je ve třídě cca 20 -24 studentů. Ve školním roce 2013/2014 se naposledy otevírá obor I. ZA (jednoleté - večerní studium), I. SAN (dvouleté večerní studium).

Výuka

Školní budova je otevřena od 6,30 do 18,30 hodin. Výuka začíná denně od 7.05 hodin (maximální počet 8 vyučovacích hodin). U denního studia končí výuka kolem 15.30 hodin, u večerní formy v 17,30 hodin. Odborná praxe začíná v 7.00 hodin a končí do 14 hodin, dle oborů a tříd.

Denní studium - je průměrně 7 hodin denně (33 - 34 hodin týdně)

Večerní studium - má výuku 2 dny v týdnu, počet hodin v týdnu (12 - 15 hodin)

Praktická výuka: ZA denní (3. ročník 2 dny v týdnu, 4. ročník 3 dny v týdnu) ZA večerní (1. ročník 1 den v týdnu, 2. ročník 1 den v týdnu, 3. ročník 1 den v týdnu), DVS – denní (1. ročník 1 den v týdnu 1. půlrok / 2 dny v týdnu 2. půlrok, 2. ročník 3 dny v týdnu 1. půlrok / 2 dny v týdnu 2. půlrok, 3. ročník 3 dny v týdnu 1. půlrok / 4 dny v týdnu 2. půlrok, ZZ – večerní (2. ročník 1 den v týdnu, 3. ročník 1 den v týdnu), SAN – večerní (1. ročník 1 den v týdnu, 2. ročník 1 den v týdnu). Praktická výuka v nemocnici (u všech oborů) probíhá pod vedením odborných učitelů.

Pro přijetí uchazečů o studium mají přijímací zkoušky pro jednotlivé obory všechny obory biologie, ZA i slovenský jazyk a ZZ i testy fyzické zdatnosti.

Výuka cizích jazyků je zaměřena hlavně na německý, anglický a latinský jazyk. Povinností žáka je zakoupení učebnic k výuce na základě doporučení vyučujícího.

Ukončení studia je různé a závisí na jednotlivých studijních oborech. Maturitní zkouška je státní. Skládá se z cizího jazyka (písemně sloh, didaktický test, ústní zkoušení), slovenského jazyka (písemně sloh, didaktický test, ústní zkoušení) a odborné části. Odborná zkouška se skládá z praktické a teoretické části odborné složky vzdělávání.

Závěrečná zkouška u oboru sanitář je písemná, praktická a ústní.

Absolventská zkouška se skládá z obhajoby písemné práce a komplexu teoretické a praktické zkoušky z oboru.

Pedagog, který vyučuje na střední zdravotnické škole má splněné předpoklady k výkonu profese absolvováním vysokoškolského studia a pedagogické způsobilosti. Vzdělání vyučujících je magisterské (Mgr.) a doktorské (PhDr.). Na výuce se podílí 52 zaměstnanců, z toho je 26 učitelů externích. Odbornou výuku zajišťují kvalifikovaní učitelé v 19 členném týmu.

Úvazek učitele je 37,5 hodiny. Není nutné trávit celou pracovní dobu na pracovišti (jedná se o nepřímou pedagogickou činnost). Přímá pedagogická činnost činí 22 hodin. Dovolena učitelů je 45 dní.

Akce školy jsou například Edukace dětí v MŠ - Den zdraví, Den zdraví seniorů, Soutěž Pevná ruka - školní a krajské kolo, Den narcisů - celoslovenská veřejná sbírka v spolupráci s Ligou proti rakovině a přednášky Pravda o drogách

Používané vyučovací metody vychází z potřeb žáků za využití alternativních a tradičních vyučovacích metod. Tematický výchovně – vzdělávací plán vyučující má uvedené expoziční, fixační, diagnostické klasifikační metody výuky. Je kladen velký důraz na opakování probraného učiva. Ve třídách se realizuje skupinová práce. Žáci jsou seznámeni s tématem nové látky a vymezením základních pojmů. V rámci vyučovací hodiny se využívá kombinace různých metod s následnou prezentací, která vede k rozvoji komunikačních schopností žáků.

Vzdělávání ošetrovatelství v Rakousku a výuka odborných předmětů na vídeňské Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege

Autor: Mgr. Hromková, Mgr. Ulíková, Mgr. Vokounová

Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege ve Vídni je moderním vzdělávacím centrem pro budoucí zdravotníky. Na své povolání se zde připravují jak čerství absolventi základních škol,

tak i dospělí studenti různého věku, a to v tříletém studijním oboru Diplomovaná zdravotní sestra a v jednoletém oboru Ošetrovatel. Co se historie vzdělávací instituce týče, je škola stará jen něco málo přes tři roky. Dlouholetou tradicí se ovšem pyšní Nemocnice Franze Josefa, v jejímž areálu je škola situována. V rámci rakouského vzdělávacího systému navazuje výuka na ukončené desetileté základní vzdělání. Absolventi obou nabízených oborů jsou připraveni na působení v různých zdravotnických zařízeních, v případě oboru Diplomovaná zdravotní sestra je možno pokračovat ve vzdělání na vysokých školách.

Budova školy už na první pohled osloví neobvyklým architektonickým designem. Stavba stále přitahuje pozornost nejen zahraničních návštěvníků, ale také místních obyvatel. Jako hlavní stavební materiál bylo totiž použito sklo, a to především pro důmyslné prosvětlení celé budovy, v jejíchž interiérech máte dojem, jako byste stáli uprostřed parku, který školu obklopuje. Prosklené zdi pak doplňuje nápadité propojení prostorů, což s použitými prvky minimalismu působí nadčasovým dojmem. Uvnitř školy pak najdeme 18 odborných, moderní technikou vybavených učeben (včetně auly), dominující vstupní atrium, šatnu a koupelny pro žáky, výdejnu čistého prádla, volnočasové místnosti a odpočívadla, vlastní knihovnu či kuchyňky pro žáky i zaměstnance. Stravování je zajištěno v jednom z přilehlých nemocničních pavilonů. Na výběr je vždy několik jídel, včetně salátů či vegetariánského menu. Škola se nachází v dobré dostupnosti od centra města, zastávka městské hromadné dopravy *Martin Luther King park* je umístěna přímo před vstupní bránou do areálu školy.

Zřizovatelem školy je hlavní město Vídeň, škola je tedy státní institucí. Financování studia se různí v závislosti na zvoleném oboru studia. Uchazeči o jednoletý obor Ošetrovatel jsou povinni uhradit poplatek za studium ve výši 2735€ jako roční školné. Obor diplomovaná zdravotní sestra je naopak financován státem. Žákům je dle ročníku studia vypláceno kapesné od 212€ do 415€/měsíc + stravné 97,5€/měsíc. V čele vzdělávací instituce stojí ředitel školy. Vedení školy dále čítá dvě zástupkyně ředitele, z nichž má jedna na starost organizaci praktické výuky a druhá zástupkyně pak organizaci výuky teoretické. Ve škole je dále zaměstnáno 39 interních a asi 200 externích pedagogů, dále několik technicko-hospodářských pracovníků a asistentky, které mají na starost organizační záležitosti týkající se docházky či změn rozvrhů. V nynějším školním roce zde studují necelých 400 žáků, přičemž škola disponuje kapacitou 600 míst. Škola pro žáky navíc organizuje široké spektrum výletů a aktivit, zahrnujících například každoroční účast v městském maratonu a výjezdy do zahraničí. Za zmínku stojí také ekologické a zdravé zaměření školy. Škola se pyšní certifikátem Ökolog a na základě využití volné hodinové dotace (120 hodin ročně) se pod taktovkou samotných žáků věnuje různým projektům na podporu zdraví a environmentálních strategií. Jako příklad můžeme uvést projekt, při kterém žáci na týden pozvou sociálně vyloučené občany, kteří se ve škole angažují přípravou zdravých jídel a žáci si je pak za symbolický poplatek kupují na svačiny. Cílem je ukázat vyloučeným či jinak handicapovaným občanům, že stále může existovat jejich čestné místo ve společnosti.

Výuka probíhá pouze denní formou, a to v podobě tříměsíčních teoretických a praktických bloků. Žáci docházejí první tři měsíce pouze na teoretické předměty a po ukončení bloku přecházejí na druhou polovinu daného pololetí do zdravotnických zařízení, kde pod dohledem sester – mentorek vykonávají odbornou praxi. Mentorka je staniční sestra, která absolvovala jednoletý kurz mentoringu (pořádá přímo škola). Tyto sestry nemají za dohled nad žáky žádné benefity, příplatky či dovolenou navíc. Žáky přijímají jako členy týmu na oddělení a po celou dobu praxe je vedou na základě požadavků vyplývajících ze školního kurikula. Hodinová dotace pro praktické vyučování činí celkem 2480 hodin/3 roky studia u oboru Diplomovaná zdravotní sestra a 800 hodin/1 rok studia oboru Ošetřovatel. Ve škole výuka probíhá průměrně 8 hodin denně (žáci mají „dlouhé“ a „krátké“ dny), ve zdravotnických zařízeních se pak žáci přizpůsobují rozpisu služeb sestry mentorky a postupně si plní předepsanou účast a konkrétní výkony, jejichž absolvování musí doložit před uzavřením školního roku. Žáci konají praxi ve směnném provozu, čili se aktivně účastní i nočních a víkendových služeb. **Výuka cizích jazyků** zahrnuje pouze anglický jazyk, ostatní předměty jsou zaměřeny na zdravotnickou problematiku, jejíž součástí je i základní znalost latinského jazyka v rámci medicínské terminologie.

Výukové metody staví především na didaktickém modelu E-U-R, čili je kladen důraz na evokaci, uvědomění si významu a reflexi učiva. Nejvíce je uplatňován frontální styl vedení výuky, a to formou přednášek s využitím počítačových prezentací (obr 3). Učitelé taktéž aplikují metody skupinové výuky, metodu hraní rolí a v neposlední řadě také kazuistiky, jejichž prostřednictvím připravují žáky na působení ve zdravotnických zařízeních. Ve všech využívaných metodách je aktivně rozvíjeno kritické myšlení žáků, včetně metody frontální výuky, kdy jsou žáci alespoň aktivizováni otázkami ze strany vyučujících.

obrázek 3 prezentace při výuce

Podmínky pro přijetí uchazečů ke studiu jsou stejné pro oba nabízené studijní obory. Přijetí ke studiu je realizováno za předpokladu úspěšného splnění přijímací zkoušky, která sestává ze tří jednotlivých etap, z nichž první je předložení patřičných dokumentů (vysvědčení od 8. třídy ZŠ, životopis uchazeče, výpis z trestního rejstříku, fotografie) a žádosti o přijetí. Další dvě etapy představuje individuální a poté skupinový pohovor. Žáci jsou tedy již od začátku vybíráni na základě vcelku přísných kritérií, jež poskytují nástin jejich předpokladů ke studiu.

Ukončení studia se liší v závislosti na studovaném oboru. Studium v oboru Diplomovaná zdravotní sestra je po třech letech zakončeno diplomovou zkouškou, která sestává z obhajoby diplomové práce, praktické a teoretické části zkoušky. U oboru Ošetřovatel platí totéž s výjimkou obhajoby diplomové práce. Profily absolventů se vcelku významně liší oproti českému modelu. Diplomovaná zdravotní sestra je obdobou naší všeobecné sestry a Ošetřovatel je kompetentní například k aplikaci léků sub cutis nebo k měření fyziologických funkcí pod dohledem Diplomované sestry.

Úvazek pedagoga je obdobný jako v ČR. Plný úvazek představuje 40 hodin týdně, pedagog je po celé trvání pracovní doby přítomen na pracovišti. Přímou vyučovací činnost pak představuje maximálně 20 hodin týdně. Zaměstnanci mají nárok na 5 – 6 týdnů dovolené, kterou čerpají především v období

vánoč a letních měsíců. Ředitel školy může třikrát ročně udělit ředitelské volno. Požadavkem na vzdělání odborného pedagoga je kromě absolvování pedagogického studia také předchozí klinická praxe v délce alespoň dvou let. Pedagog vyučuje soustavně stejný odborný předmět, v rámci kterého se zdokonaluje prostřednictvím účasti na různých vzdělávacích kurzech či školeních. Působení učitele na odborné praxi probíhá pouze na základě nárazových kontrol daných pracovišť, při kterých je evidována účast nebo případné potíže žáků.

obrázek 4 automat na prádlo

Na závěr zmiňme ještě pár drobností, které nás na vídeňské škole zaujaly. Škola vlastní unikátní systém výměny prádla. U výdejny čistých uniforem se nachází automat (obr.4), ke kterému stačí přiložit osobní kartu. Na osobní kartě jsou při nástupu ke studiu načteny anonymní údaje týkající

se individuální velikosti oděvů, takže počítač jen přečte data a elektronicky vydá potřebné kusy, navíc již perfektně vyžehlené a zavěšené na ramínku. Upoutal nás i způsob přenášení, nebo spíše převážení pomůcek pro výuku. Každý z učitelů vlastní plastový vozík (obdobu toho nákupního), který usnadňuje přepravu pomůcek z jedné učebny do druhé a odpadá tak nošení těžkých knih či objemných pomůcek v náručí.

Vzdělávání ošetrovatelství v Irsku a výuka odborných předmětů na Vysoké škole ošetrovatelství a humanitních věd v DCU

Autor: Mgr. Tat'ána Janošová, Mgr. Tat'ána Janíková, Mgr. Radka Libalová

V Irsku je příprava ošetrovatelského personálu pouze na úrovni bakalářského studia. Střední a vyšší odborné školy zaměřené na přípravu ošetrovatelského personálu neexistují. School of Nursing and Human Sciences (Vysoká škola ošetrovatelství a humanitních věd) je součástí Dublin City University(obr. 5), která je jednou ze čtyř univerzit v Irsku. Univerzita byla založena v roce 1975 a na rozloze 38 ha se rozprostírá komplex moderních a architektonicky zajímavých budov. Základní kámen kampusu byl položen v roce 1992 a stále se rozšiřuje. Kromě Fakulty Ošetrovatelství se v areálu nachází dalších 17 humanitních i technických fakult(obr.7). Celkem zde studuje zhruba 12 000 studentů a výuku zajišťuje 440 akademických učitelů. Univerzitní kampus je situován mimo centrum hlavního města, jako samostatná strukturovaná jednotka s velmi dobrou dopravní dostupností. Všichni studenti kampusu mají k dispozici universitní knihovnu(obr.6), která je moderně vybavena. Její návštěvník může používat knihy a učebnice nejen v tištěné, ale i v elektronické podobě. V kampusu se nachází místa, kde mohou jeho obyvatelé trávit volný čas a zajišťovat si základní potřeby: divadlo The Thelix, banka, knihkupectví, lékárna, supermarket s potravinami a jinými potřebami, několik restaurací a kaváren, fitness centrum s širokou nabídkou sportovních aktivit. Mimo jiné poskytuje kampus tlumočnický servis, jesle pro děti zaměstnanců i studentů nebo kadeřnictví. Nejčastějším dopravním prostředkem je kolo, takže u každé budovy jsou krytá parkoviště pro kola. Do areálu je možné dopravit se autem a zaparkovat v rozsáhlých podzemních garážích nebo autobusem. Kampus provozuje vlastní internetové noviny a rádio, kde jsou obyvatelé a návštěvníci informováni o dění, aktualitách a akcích studentského města. Pro zaměstnance je k dispozici Club 1838, ve kterém se nachází klubová restaurace, která je určena pro setkání, semináře a konference. Součástí universitního města je ubytování pro studenty návštěvníky z řad učitelů, stážistů, postgraduálních studentů. Studenti bydlí v apartmánech po 4-5 jednolůžkových pokojích s vlastním hygienickým zařízením a se společnou kuchyní a obývacím pokojem. Celý kampus je hlídán bezpečnostní službou zajišťující bezpečnost všech obyvatel. Vzhledem k multikulturnímu složení, mají studenti všech vyznání vyhrazený prostor pro modlitbu nebo meditaci díky modlitební službě (Inter Fair Servis).

obrázek 5 - DCU 1

obrázek 6 budova knihovny

obrázek 7 budova fakulty

Vysoká škola ošetrovatelství a humanitních věd je umístěna na kraji univerzitního městečka. Jedná se o státní školu financovanou a řízenou státem a komisí Ošetrovatelství. Studenti nehradí výuku, ale při zápisu do každého ročníku platí zápisový poplatek 2.500 EUR. Budova školy je čtyřpodlažní moderní stavba uspořádaná do čtverce. V nejvyšším patře se nachází terasa s příjemným posezením. Celá budova působí světlým, vzdušným dojmem, vstupní dveře do učeben jsou prosklené, samozřejmě je bezbariérový přístup. Kanceláře managementu a vyučujících se nacházejí v nejvyšším patře, kde má

každý pedagog svoji malou samostatnou pracovnu. V nižších patrech budovy jsou učebny pro nácvik praktických dovedností včetně poslucháren a seminárních místností. V přízemí mají studenti k dispozici šatní skříňky. V centrální části školy se nachází stravovací prostory, které zajišťují občerstvení nejen studentům, ale i pedagogům.

V prostorné budově se nachází dvě velké posluchárny s kapacitou cca. 500 posluchačů (obr.8), ve kterých probíhají přednášky a jsou vybaveny dataprojektorem, interaktivní tabulí, magnetickou tabulí a řečnickým pultem. Seminární místnosti jsou velké jako klasické učebny v ČR. Studenti mají k dispozici židle s pultíkem na psaní. Jsou také vybaveny dataprojektorem a magnetickou tabulí. Tři odborné učebny (obr.9,10), které jsou vzájemně propojené, plně simulují nemocniční pokoj nejen svým uspořádáním, ale i technickým vybavením, např. centrálním rozvodem medicínálních plynů, EKG, monitory na měření fyziologických funkcí či AED. V nemocničním lůžku jsou uloženy výukové modely pro daný obor. Modely slouží např. k nácviku odsávání sekretu z tracheostomie, k odběrům kapilární krve, parenterální aplikace injekcí apod. Jednotlivá lůžka jsou oddělena závěsy a součástí vybavení je noční a jídelní stolek.

obrázek 8 posluchárna

obrázek 9 odborná učebna 1

obrázek 10 odborná učebna 2

V čele fakulty je ředitel školy, pod jehož vedením jsou ředitelé pro výzkum, výuku a vzdělání, mentor klinické praxe, vedoucí organizace praktické výuky, vedoucí pro mezinárodní styky a ostatní pedagogové. Funkce se mění po 3 letech. Škola má také administrativní pracovníky sekretariátu, recepční, fotografa a pracovníka pro styk s veřejností. V současné době nabízí škola 4 čtyřleté studijní obory: všeobecná sestra, sestra pro mentálně handicapované, psychiatrická sestra a kombinovaný obor všeobecná a dětská sestra, který se studuje 4,5 roku. V letošním akademickém roce studuje na této škole v oboru všeobecná sestra 87, sestra pro mentálně handicapované 40, psychiatrická sestra 60, v oboru všeobecná a dětská sestra 30 studentů. Počet přijímaných studentů do jednotlivých oborů je limitován možnostmi smluvních pracovišť, kde se provádí výuka odborné praxe. Ve vybraném studijním oboru mají studenti jeden rok společný výukový základ, další roky probíhá výuka dle specializace. Ve třetím a čtvrtém ročníku převládá výuka praktická.

Přijímací řízení

Přijímací řízení na fakultu je výběrové. Studenti předkládají žádost o studium, kterou dokládají body získanými za státní maturitu. Nejvyššího počtu bodů musí dosáhnout zájemci o studium dětského oboru. Ze 4 přihlášených uchazečů je obvykle přijat jeden student. Škola rezervuje 10 % pro uchazeče starší 23 let, kteří jsou z praxe a doplňují si bakalářské studium

Výuka

Studium na vysoké škole je dvou semestrové, zimní semestr trvá od října do prosince, letní od února do poloviny května. Poměr teoretické a praktické výuky je 1:1. Jeden semestr má 6 modulů, z toho 5 teoretických a 1 praktický, moduly se prolínají a střídají. V době hlavních prázdnin je možné doplnit praktickou výuku. Každý semestr je zakončený zkouškou teoretickou a praktickou. Student má 3 opravné termíny. Zkouškové období trvá měsíc. Teoretickou zkoušku zajišťují fakultní pedagogové, praktická zkouška probíhá pod vedením sestry mentorky smluvního pracoviště. Praktická výuka v nemocnicích je zdarma. Ve 4. ročníku je student finančně odměněn za praktický výcvik nemocnicí (36 týdnů) 16 700 EUR. Státní závěrečná zkouška v Irsku není.

Teoretická výuka

probíhá formou přednášek v posluchárnách a seminářů vedených vysokoškolskými pedagogy. Častou metodou používanou při přednáškách je frontální výklad, který je následován diskuzí se studenty. V sálech je velmi dobrá akustika, což umožňuje studentům bezprostředně reagovat na přednášejícího a diskutovat nad daným tématem. Používá se PC, dataprojektor, samozřejmě je připojeni na internet či využití WIFI zón. Počet studentů na seminářích je samozřejmě nižší než na přednáškách. Každý student má možnost využít svého osobního školitele. Této možnosti využívají zejména začínající studenti.

Praktická výuka

V odborných učebnách začíná již prvním ročníkem a počet hodin se v ročnících postupně zvyšuje. Vyučovací hodina trvá 60 minut. Celkový počet studentů praktického nácviku je kolem 10. Hodina začíná shrnutím a zopakováním teoretických základů souvisejících s praktickým nácvikem. Učitelka praktické výuky nejprve připomene teoretický úvod k danému tématu, naváže na mezipředmětové vztahy například s anatomii a fyziologií.

Při shrnutí u teoretických informací využívá dataprojektoru, odborných tematických obrazů, flipcartů a interaktivní tabule, PC apod. Studenti se na praktický nácvik rozdělí do malých pracovních skupinek. V čele každé stojí vyučující demonstrující postupy jednotlivých výkonů. Učitelé, kteří vedou praktický nácvik jsou převážně všeobecné sestry- zaměstnanci nemocnice. Již při nácviku je kladen velký důraz na ochranu studentů a symbolických pacientů. Veškeré výkony proto procvičují v rukavicích, používají sterilní pomůcky, které následně po použití dekontaminují podle legislativních postupů stejně jako v nemocnici. Praktický seminář je zakončen prezencí studentů. V průběhu celé praktické výuky je přítomen i supervizor, který dohlíží na správnou metodiku vyučování.

Zajímavým výukovým prvkem je instalovaný kamerový systém, umístěný v každé praktické učebně. Kamerový systém vč. nahrávání komunikace a rozhovoru mezi lektorem a žákem i mezi žáky navzájem představuje pro studenty zpětnou vazbu. Tato zpětná vazba umožňuje zjistit, co dělají dobře a kde chybují. Kamerový systém používaný při výuce také zajišťuje možnost autoevaluace výkonu a je běžnou metodickou pomůckou. Pokud se student nemůže zúčastnit praktického nácviku v řádně vypsáném termínu, nebo chce více procvičit své dovednosti, má možnost domluvit si náhradní hodiny s lektorem. Po dobu studia v daném ročníku má každý student svůj tzv. book recording. Tato kniha zahrnuje přehled všech praktických výkonů, které musí student za dobu studia procvičit. Lektor praktické výuky potvrdí svým podpisem, že student má odborný výkon procvičený. Sestra mentorka, která vede výuku v nemocnici, získává přehled o výkonech, které student procvičil a může tak své dovednosti a znalosti ověřovat a doplňovat v nemocnici. Koordinaci teoretické výuky, praktického

nácviku ve škole a vedení praxe sestrou - mentorkou zajišťuje zástupce z pedagogů vysoké školy. Praktická výuka probíhá ve smluvních nemocnicích státních i církevních. Těchto smluvních zařízení je asi 10. Studenti jsou v průběhu praxe zásadně vedeni sestrou mentorkou. Pokud není mentorka přítomna, věnují se studentům ostatní sestry z oddělení, které mentorce později předávají informace. Škola má přehled o počtu absolvovaných hodin. Počet studentek na praxi v nemocnici je v 2-4. Na praxi používají uniformu, která se skládá z haleny krémově žluté barvy mající logo školy a z dlouhých kalhot tmavomodré barvy. Uniformy hradí a zajišťuje škola. Samozřejmostí je identifikační jmenovka, kterou má student na uniformě.

Výuka cizích jazyků

Irsko je zemí, kde převážnou část obyvatel tvoří Irové, Skotové, Angličané a Welšané. V Irsku jsou dva úřední jazyky – irština a angličtina. Irština je od roku 2007 jeden z dalších jazyků Evropské unie. Irsko je zemí s 98% gramotností. Na fakultě ošetřovatelství a přírodních věd probíhá výuka v angličtině, jiný jazyk se studenti neučí. Z důvodu neznalosti jiného světového jazyka odcházejí studenti pracovat po skončení studia pouze do anglicky mluvících zemí, např. Austrálie, USA, Velká Británie.

Pedagogové

Na fakultě se především zabývají teoretickými hodinami a vědeckým výzkumem, připravují podklady pro práci v nemocnici, zaměřují se na publikační a vědecko -výzkumnou činnost. Učitelů teorie je přibližně 70. Odborný a praktický výcvik pedagogové z fakulty sami nevedou. Učitelé pro výuku odborných předmětů jsou zdravotní sestry s následným 2-letým studiem. Aby mohly vést výuku studentů v praxi, musí mít dvouleté vysokoškolské studium. V prvním roce studia převažuje část teoretická, v druhém roce se zaměřují na výzkum. Podle délky dalšího studia ukončují titulem Master či Ph.D. Praktickou výuku zvládnou 3 učitelky. Pracovní doba fakultních učitelů je osmihodinová a klouzavá podle potřeby fakulty. Dovolena je třicetidenní. V době nemoci plat zůstává stejný. Vývoj platu je podle odpracovaných let a podle profesního postavení pedagoga. Například plat asistenta je po jednom odpracovaném roce 31 000 EUR /rok /, po 12 letech 51 000 / rok. Až po 25 letech pedagogické, vědecké a publikační činnosti činí plat fakultního učitele 67 000 EUR rok, který spadá do kategorie nejvyššího zdanění (41%). V souvislosti s prací učitele jsme se setkali i s dalšími příplatky například s ostrovním, či s příplatkem za výuku v irštině. Zdravotní pojištění státních zaměstnanců je minimální, je nutné si platit osobní připojištění.

Vzdělávání ošetrovatelství v Estonsku a výuka odborných předmětů v Healthcare College v Tallinu

Autor: PhDr. Kotouhová Ivanka Ph.D., Mgr. Burda Patrik, Mgr. Ludvíková Veronika

Healthcare College v Tallinu připravuje studenty pro ošetrovatelská a zdravotnická povolání již od roku 1940.

Budova školy je od roku 2010 kompletně zrekonstruovaná, všechny prostory včetně učeben jsou moderně zařízeny a vybaveny dle současných trendů (obr.11 a 12).

obrázek 11 budova školy

obrázek 12 prostory školy

Tallinská škola má 1900 studentů a vzdělává v následujících oborech: Asistent Pharmacist (Asistent farmaceuta), Dental Technician (Zubní technik), Nurse (Zdravotní sestra), Midwife (Porodní asistentka), Occupational Therapist (Ergoterapeut), Optometrist (Optik), Health Promotion Specialist (Specialista pro podporu zdraví), Health Nurse (jednoroční specializační studium pro zdravotní sestry).

Výuka probíhá v současnosti v souladu s ECTS – European Credit Transfer System. Výuka je bloková, některé bloky jsou dlouhé, např. ošetrovatelské postupy (8:00-16:00). Celé studium se skládá z jednotlivých modulů, které je nutno během studia absolvovat. Hlavní moduly jsou společné pro všechny předměty (např. Anatomie, Komunikace), ostatní jsou specifické pro jednotlivé obory (Ošetrovatelské postupy, Tvorba zubních náhrad).

Výuka tvoří 30- 50 % doby studia, dle jednotlivých kurikul v oborech.

Podmínky pro přijetí uchazečů o studium jsou stanoveny před konáním přijímacích zkoušek. Skládají se ze zkoušky z profilových předmětů – biologie, chemie, anatomie. Přijímací řízení také obsahuje motivační pohovor, který je dle zjištěných informací stěžejní.

Ukončení studia je do určité míry srovnatelné s naší VOŠ. Studenti skládají zkoušku, která se skládá ze dvou částí, z praktické a teoretické (teoretická zkouška je formou testu, který má dvě části). Po úspěšném ukončení studia získá student tzv. Atest (diplom, který opravňuje k práci v celé EU).

Pedagogičtí pracovníci mají pracovní dobu, která se dělí na přímou a nepřímou pedagogickou činnost. Vzhledem k systému modulů může být týdenní přímá pedagogická činnost i 40 hodin. I nepřímá pedagogická činnost musí být prokazatelně doložitelná. Pedagogický pracovník má v rámci svého pracovního úvazku 56 dnů řádné dovolené. Pedagogičtí pracovníci vyučující na této škole musí mít splněné kvalifikační předpoklady k výkonu profese absolvováním vysokoškolského studia. Kategorie vyučujících se dělí na tzv. asistenta a lektora. V rámci praktické výuky jsou školou zaměstnávány zdravotní sestry – mentorky, z příslušných zdravotnických zařízení. Odborný vyučující nemusí mít pedagogické vzdělání.

obrázek 13 odborná učebna 1

V rámci stáže jsme se účastnili několika výukových bloků. Studenti při výuce teorie ošetrovatelství (obr.13,14) pracují jak s Nanda klasifikací, tak s Příručkou ošetrovatelských diagnóz. Často jsou při výuce využity frontální metody výuky. Studenti k poznámkám využívají notebooky či tablety.

Při výuce ošetrovatelských postupů je ve skupině průměrně 15 studentů. Vyučující i studenti mají uniformy, nemají šperky, hodinky ani nalakované nehty.

Při výuce na rozdíl od ČR není využívána interaktivní technika, ani tabule. Jako didaktickou pomůcku využívají studenti okopírované materiály. Z pohledu výuky na naší Zdravotnické škole některé vyučovací metody v Tallinské škole bude do budoucna nutno inovovat dle moderních didaktických zásad.

obrázek 14 odborná učebna 2

Vzdělávání ošetrovatelství a výuka odborných předmětů na Střední zdravotnické škole v Lublani (Slovinsko)

Autor: PhDr. Zuzana Pohlová, Mgr. Pavla Hřebíková, Mgr. Jana Mašková

V porovnání s většinou evropských zemí je Slovinsko rozlohou i počtem obyvatel malé. Zato ve vzdělávání jsou Slovinci velmi aktivní. Vzdělávací systém ve Slovinsku je rozdělen do pěti kategorií (předškolní výchova, základní vzdělávání, středoškolské vzdělávání, postsekundární profesní vzdělávání, vysokoškolské vzdělávání).

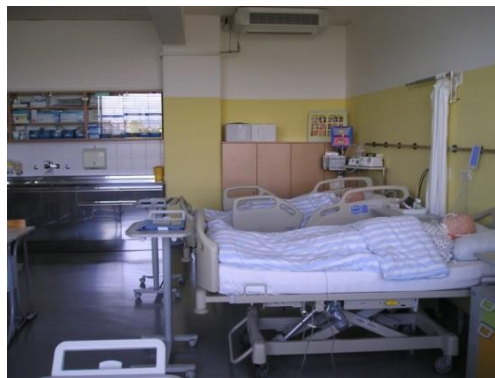
Ve Slovinsku byl v polovině 90. let poprvé postaven nový areál Střední zdravotnické školy v Lublani (obr.14), který byl vybudován pro vzdělávání v ošetrovatelství. Střední zdravotnická škola připravuje žáky v řádných a v mimořádných studijních programech - Ošetrovatelství SSI (střední odborné vzdělávání), Ošetrovatelství PTI (odborné technické vzdělávání), Zdravotník – pečovatel SPI (střední odborné vzdělávání), Pedikúra NVQ (národní odborná kvalifikace), Refleksoterapeut NVQ (národní odborná kvalifikace). V současné době se na střední zdravotnické škole vzdělávají žáci ve čtyřletém studijním programu Medicínská sestra a ve tříletém studijním programu Záchranář - pečovatel.

obrázek 14 Střední zdravotnická škola 1

Budova školy se nachází v blízkosti Poljanske cesty. Je rozdělena na centrální vstup a postranní křídla. V zadní části objektu se nachází sportoviště s tribunou. Z rušné ulice není škola vidět, protože se skrývá za Titovým parkem. Veřejný prostor je osázen osmaosmdesáti platany, které se staly součástí školní zahrady. Zeleň zároveň vede k odfiltrování hluku z ulice a k pročištění vzduchu v učebnách. Stavba budovy střední zdravotnické školy získala v roce 1998 Plečnikovu cenu za architekturu.

Střední zdravotnická škola má pět učeben pro ošetrovatelskou péči o dospělého pacienta (obr. 15). Jsou vybaveny různými typy nemocničních lůžek se zvedacím mechanismem, vyhrazené dřezy pro hygienické čištění a dezinfekci rukou. Jedna učebna slouží pro výuku první pomoci a je vybavena defibrilátory, různými typy pomůcek pro imobilizaci, nosítky pro zraněné. Škola má také učebny pro péči o děti. Pro výuku slouží dětské postýlky, panenky, vyhrazené dřezy pro hygienické čištění a dezinfekci rukou.

obrázek 15 - Učebna ošetrovatelství

Učebny jsou zřízeny také pro zdravou výživu a intenzivní péči. Jsou určeny pro mechanické a tepelné zpracování potravin, obsahují prostory pro skladování a čištění. Škola má zřízenou jednu učebnu pro lékařskou pedikúru, která je vybavena křesly pro pedikúru, lampami s lupou, zařízením pro péči o nohy, pedikéřskými nástroji, vanami pro dezinfekci, sterilizátory a autoklávy.

Ve školním roce 2013/2014 bylo otevřeno 35 tříd. Celkový počet žáků ve škole je 1020 (736 denního studia a 284 večerního studia). Maximální počet žáků ve třídě je 32. Maximální počet žáků na praktickém vyučování je až 13.

Zřizovatelem školy je ministerstvo zdravotnictví. V čele školy je ředitelka, která má dva zástupce. Ve škole pracují tři výchovní poradci, dva administrativní pracovníci, dva počítačovní pracovníci, školník a ostražka. Celkový počet učitelů je 90 (z toho 90% tvoří ženy a 10% muži). Do celkového počtu se započítává i 30 odborných vyučujících. Školské orgány tvoří Rada školy, která se skládá z 13 členů. Dále Rada rodičů, kterou tvoří 34 členů. Studentská komunita, která představuje 35 členů.

Výuka žáků začíná denně od 7.30 a končí v 17.25 hodin. Žáci mají denně 5 – 8 vyučovacích hodin. Praktická výuka probíhá ve třetím a čtvrtém ročníku. Ve třetím ročníku si může žák vybrat některý z volitelných předmětů – Zdravotní péče v psychiatrických činnostech, Paliativní péče, Zdravotní péče v geriatrických činnostech, Zdravotní péče v zubních činnostech a Ošetřovatelství v záchranných operacích. Ve čtvrtém ročníku si může vybrat tyto volitelné předměty – Klinický modul, Péče o nohy nebo předmět Přírodní vědy.

Škola má dobře rozvinutou spolupráci se zdravotními a sociálními partnery. V oblasti sekundární a terciální zdravotní péče spolupracuje s Medical Centrem, Psychiatrickou klinikou, Ústavem onkologie. Na vynikající úrovni je kooperace s Institucí pro osoby tělesně a mentálně postižené. Pro školu je velice důležitá spolupráce s institucemi např. ministerstvem školství, vědy, kultury a sportu, ministerstvem zdravotnictví, ministerstvem práce, rodiny a sociálních věcí, centrem pro vzdělávání dospělých, Magistrátem města Lublani, Asociací zdravotních sester, porodních asistentek a zdravotních techniků Slovinska a řadou dalších organizací.

K přijetí ke studiu ve školním roce 2014/2015 u programu Medicínská sestra (u nás ZA) je nutno dosáhnout 83 bodů. U programu Záchranář - pečovatel je dostačující pro vstup do prvního ročníku 67 bodů. Znamená to součet povinných předmětů ze sedmého, osmého a devátého ročníku základní školy s výjimkou volitelných předmětů a předmětu domácnost.

Na střední zdravotnické škole je výuka cizích jazyků zaměřena na anglický jazyk, německý jazyk a slovinský jazyk pro cizince. Povinností žáků je si zakoupit učebnice vydávané školou a školní uniformy. Součástí školy je moderní jídelna, kde si žáci vybírají ze čtyř jídel.

Maturitní zkouška se skládá ze slovinského jazyka, zdravotní péče, matematiky nebo cizího jazyka, služeb a obrany. Závěrečná zkouška pro záchranáře-pečovatele probíhá ze slovinského jazyka a služeb a obrany.

Zaměstnanci školy trvale rozvíjejí své dovednosti a schopnosti a silně podporují inovace. Mají k tomu dostatek příležitostí, protože vedení školy podporuje účast na různých školeních a seminářích. Většina pracovníků má odpovídající vzdělání a smlouvu na dobu neurčitou.

Používané vyučovací metody vychází z aktuálnosti a potřeb žáků za využití alternativních metod. Ve třídách se realizuje skupinová práce, podporováno je problémové vyučování a metody, které vedou ke kritickému myšlení. Výuka na škole je komplexní. Příkladem jsou perfektně vypracované odborné učebnice s obrázky pro výuku ošetřovatelství. Výuka ošetřovatelství na této škole vytváří daleko reálnější podmínky, které dokonale propojí teorii s praxí. Žáci jsou motivovanější a ochotně spolupracují.

Vzdělávání ošetrovatelství a výuka odborných předmětů na Vilniuské univerzitě - Litevská republika

Autor: Mgr. Gabriela Anisová, Mgr. Simona Bernardyová, Mgr. Martina Paclíková

Na podzim 2014 jsme se zúčastnily v rámci programu celoživotního vzdělávání projektu Leonardo da Vinci – VETPRO, odborné stáže v Ošetrovatelském centru na Vilniuské univerzitě.

Vilniuská univerzita založená v roce 1579 patří k nejstarším univerzitám ve východní Evropě (obr.16). Lékařská fakulta pak byla založena v roce 1781. Univerzita má 14 fakult, na kterých studuje 22 000 studentů. Nabízí tři úrovně studijních programů v oblasti humanitních, přírodních, biomedicínských, technologických a společenských věd. Absolvent může získat vzdělání bakalářské, magisterské nebo postgraduální.

obrázek 16 Vilniuská univerzita

Zdravotní sestry v Litvě získávají kvalifikaci pouze na vysokých školách univerzitního a neuniverzitního typu. Bakalářský program je zakončen pouze vypracováním a obhajobou bakalářské práce. Do budoucna se připravuje změna ve způsobu ukončování studia a předpokládá se, že kromě bakalářské práce budou studenti vykonávat závěrečné zkoušky z vybraných předmětů. Po ukončení bakalářského programu mají možnost pokračovat v magisterském a doktorandském studiu. Dále se mohou

specializovat ve vybraných oborech (např. anestezie a intenzivní ošetrovatelská péče, sestra pro operační sály, sestra pro psychiatrii). Na Vilniuské univerzitě je studijní program ošetrovatelství vyučován v tzv. Ošetrovatelském centru, které bylo založeno v roce 1990. Je zařazen do oboru Biomedicínálních věd, který je jedním z oborů na lékařské fakultě. Ředitelkou Ošetrovatelského centra (Nursing study centre) je Dr. Aldona Mikaliūkštienė, která se nám celý pobyt věnovala a připravila velmi zajímavý program.

Studium v bakalářském programu trvá 4 roky, v každém ročníku studuje přibližně 30 studentů. V průběhu studia získávají kreditní body a pro splnění programu je jejich předepsaný počet 240. Na Vilniuské univerzitě studenti platí školné ve výši 1500 € ročně. Zároveň mají možnost získat prospěchová stipendia a zvýhodněné státní půjčky na úhradu studia.

Na výuce v bakalářském programu se podílí přibližně 40 vyučujících. Výuka ošetrovatelství probíhá v odborné učebně, která je umístěna na klinice Žalgirio. Podmínky k výuce dle vyučujících nejsou ideální, v příštím roce se plánuje otevření samostatné budovy Ošetrovatelského centra. V rámci našeho odborného pobytu jsme byly přítomny ve výuce několika vyučovacích hodin, zaměřených na praktický nácvik odborných výkonů. Pro výuku je k dispozici jen jedna odborná učebna o rozloze 24 m². Pomůcky k daným výkonům se příliš neliší od pomůcek používaných na našich zdravotnických školách (obr.17).

obrázek 17 pomůcky při výuce ošetřovatelství

Standardní ošetrovací jednotky jsou umístěny na nezvykle dlouhých chodbách a mají přibližně 50 lůžek. V každé ze tří směn pracuje 6-8 sester, noční službu mají 2 sestry. Dále na oddělení pracuje nižší ošetrovatelský personál (nursing helper), tato kategorie zdravotnických pracovníků se vzdělává v 3 měsíčním kurzu, který je v rozsahu 360 hod.

Finanční ohodnocení zdravotních sester v Litvě se v současnosti pohybuje kolem 600 € v závislosti na oboru a délce praxe. Odborné vyučující v bakalářském programu mají nižší plat než zdravotní sestra ve směnném provozu.

Během pracovního pobytu jsme se seznámily s řadou zajímavých poznatků nejen z oblasti vzdělávání zdravotníků na Vilniuské univerzitě, ale i běžného života Litevců.

Teoretická výuka probíhá převážně v posluchárnách lékařské fakulty (obr.18), které jsou součástí univerzitních nemocnic. Teoretická výuka je nejčastěji ve formě přednášek s následnou diskuzí. Praktická výuka probíhá zejména na klinice Santariškių. Studenti na praxi v nemocnici nosí stejné uniformy jako ostatní zdravotní sestry, nejčastěji v bílé barvě.

obrázek 18 posluchárna

Vzdělávání ošetrovatelství v Německu a výuka odborných předmětů na zdravotnické škole v bavorském Regensburgu

Autor: Mgr. David Bartoň, Mgr. Jitka Janíková, Bc. Veronika Halamová, DiS.

Zdravotnická škola v Regensburgu (Řeznu) je škola s tradicí. Škola funguje již od roku 1932. Nachází se v areálu nemocnice, kterou zřizuje řád Milosrdných bratří (Barmherzige Brüder). Tento řád založil portugalský pastýř a knihkupec Sv. Jan z Boha (1495-1550), který pomáhal potřebným. Nemocnice Milosrdných bratří se nachází v širším centru historického města Řezna a je dobře dostupná hromadnou dopravou.

Budova školy pro sestry a dětské sestry (Berufsfachschulen für Krankenpflege und Kinderkrankenpflege) je součástí nemocnice. Tvoří ji samostatná nevelká budova, která nese jméno Richard Pampuri Haus. Richard Pampuri (1897-1930) byl italský lékař a člen řádu Milosrdných bratří. Škola má 2 patra, ve kterých jsou umístěny: 4 učebny pro teoretickou výuku, 1 odborná učebna, kabinety učitelů, ředitelna, sekretariát a sborovna. Učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou. Škola zde má sídli od roku 1991, kdy byla tato budova postavena.

Zřizovatel školy není jeden, ale hned dva: první je stát, který určuje vzdělávací plán, a také řád Milosrdných bratří. Státem se myslí bavorské ministerstvo pro vzdělání a kulturu, jelikož systém vzdělávání není jednotný v celém Německu, ale značně odlišný dle jednotlivých spolkových zemí. Řád Milosrdných bratří zase poskytuje prostory pro výuku ve škole a jejich nemocnice má zájem na spolupráci s absolventy i studenty.

Kapacita školy je asi 200 žáků. Celkově zde učí 17 odborných učitelů, v čele školy stojí ředitelka a jeden zástupce ředitele. Všichni vyučující jsou absolventy bakalářského studia ošetrovatelství a zároveň mají zdravotnickou praxi. Tím jsou plně aprobováni pro výuku na škole v Bavorsku. (V jiných částech Německa podle spolkových ministerstev nestačí bakalářský titul k výuce, ale je potřeba být magistrem.) Týdenní učitelský plný úvazek znamená 26 hodin výuky.

Školní rok zde začíná v září, ale výuka je členěna pro každý ročník a obor zvlášť. Systém výuky je založen na samostudiu a podobá se vysokoškolské výuce s převládajícími přednáškami, blokovou výukou. Plán roku je členěn na semestry. Skládá se z: teoretické blokové výuky, praktické výuky v nemocnici, zkouškového období, období prázdnin a dovolené. Součástí studijního plánu nejsou všeobecné předměty ani jazyky. Ty zde studovat nelze.

obrázek 19 výuka ošetrovatelství

Studijní obory zde nabízené jsou tříleté. Studuje se pouze v prezenční formě a za studium se platí roční školné. Lze studovat obor sestra (Gesundheits- und Krankenpflegerin) nebo dětská sestra (Gesundheits- und Kinderkrankenpflegerin). Oba obory znamenají absolvovat 2100 hodin teoretické výuky v blokovém systému (obr.19 a 20) a 2500 hodin na praxích. Studium se zakončuje státní zkouškou.

Praxe jsou součástí výuky. Žáci na nich nosí uniformy. Na praxích jsou většinou bez přímého dozoru učitele, pracují pod dozorem personálu.

Finanční motivace je patrná hned po zahájení studia: praxe jsou placené a výše měsíční odměny pro studenta se pohybuje od 915 eur v prvním ročníku až po 1078 eur v ročníku třetím. Žáky motivuje jednak široké uplatnění v Německu, tak i v zahraničí. Platové podmínky odpovídají náročnosti zvoleného oboru.

obrázek 20 výuka ošetrovatelství

1. ZÁZNAM Z NÁSLECHU –1 - SLOVENSKO

Třída: I.SAN

Datum: 4.10. 2013

Předmět: První pomoc

Vyučující: PhDr. Anna Faborová

Kvalifikace: VŠ - doktorské studium

Aprobace učitele: ošetřovatelství

Přítomno žáků: 15

Téma: Polohování a transport

Cíl vyučovací hodiny: 1.Použije vhodnou polohu při PP. 2.Transportuje raněné ve správné poloze.

Dovednost žáka: 1.Praktická dovednost při úpravě polohy.

2.Osobní intervence při transportu raněného.

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení	
5 min.	1. fáze úvod ✓ zápis do TK a na tabuli, seznámení studentů s tématem, cíli hodiny, motivace	Použité metody: problémové vyuč., diskuze	
5 min.	2. fáze opakován ✓ ústní opakování předchozího bloku (jednotný postup při PP)		
10 min.	✓ diskuze se studenty na téma laická PP (barevné náramky u rizikových skupin např. diabetici)		
20 min.	3. fáze aktivizace, expozice (nové učivo) ✓ formou problémového vyučování studenti formulují pravidla, způsob, vyprošťování a základní polohy při PP ✓ vysvětlení a názorné předvedení jednotlivých poloh a postupů transportu raněných (vyučující)		Použité metody: Individuální a skupinová práce, modelové situace, názorné vyučování
	4. fáze – fixace (procvičení, upevnění) ✓ praktický nácvik poloh (práce ve dvojici) ✓ odsun a přenášení postižených jednou nebo více osobami ✓ vyproštění z auta ✓ stabilizovaná poloha ✓ střídání studentů ve dvojicích ✓ manipulace s těžšími studenty ✓ vyučující prochází, upravuje nesprávné polohy, diskutuje		
5 min.	5. fáze - závěr ✓ zhodnocení zda došlo k naplnění vytčených cílů (studenti, vyučující) ✓ vyučující vyjmenuje klady a zápory vyučovací hodiny ✓ shrnutí ✓ diskuze ✓ zadání DÚ	Použité metody: diskuze	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Byla hodina dobře připravená a organizovaná. Pro žáky zajímavá a motivující.

Měla hodina odpovídající odbornou úroveň.

Návaznost na pracovní uplatnění studentů.

Pro studenty byl výklad přehledný a jasně formulovaný s uváděním praktických příkladů.

Aktivní zapojení studentů do výuky v průběhu celé vyučovací hodiny.

Pozitivní vztah ke studentům a velká osobní zkušenost a odbornost vyučující pozitivně ovlivnili průběh hodiny

Většina studentů pracuje v nemocnici (večerní forma studia) a vyučující propojuje praktické a teoretické znalosti a dovednosti (odkazy na osobní zkušenost).

2. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 2 - SLOVENSKO

Třída: I.DVS

Datum: 3.10.2013

Předmět: Základy ošetrovania a asistencie - cvičenie

Vyučující: Mgr. Emília Trpíšková

Aprobace učitele: ošetrovatelství

Přítomno žáků: 10

Téma: Hygienická starostlivosť o chorých

Cíl vyučovací hodiny:

1. Vysvětlí význam hygienické péče
2. Provede péči o ústní dutinu

Dovednost žáka:

1. Praktická dovednost při hygienické péči o klienta

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
5 min.	1. fáze úvod <ul style="list-style-type: none">✓ zápis do TK a na tabuli, seznámení studentů s tématem, cíli hodiny, motivace	
5 min.	2. fáze opakován <ul style="list-style-type: none">✓ ústní opakování předchozího bloku	
10 min.	3. fáze aktivizace, expozice (nové učivo) <ul style="list-style-type: none">✓ seznámení s novým tématem✓ formou problémového vyučování studenti formulují problém při poskytování hygienické péče✓ vysvětlení a názorné předvedení holení muže a péči o dutinu ústní	Použité metody: problémové vyuč., diskuze
20 min.	4. fáze – fixace (procvičení, upevnění) <ul style="list-style-type: none">✓ praktický nácvik v odborné učebně✓ vyučující prochází mezi skupinami, opravuje a diskutuje Další vyučovací hodina pokračuje ve cvičení Úklid jednotlivých pomůcek a odborné učebny	Použité metody: Individuální a skupinová práce, modelové situace, názorné vyučování
5 min.	5. fáze - závěr <ul style="list-style-type: none">✓ shrnutí a zhodnocení zda došlo k naplnění vytčených cílů (studenti, vyučující)✓ vyučující poukáže na klady a zápory vyučovací hodiny✓ zadání DÚ	Použité metody: diskuze

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Byla hodina dobře připravená a organizovaná.

Pro žáky zajímavá a motivující.

Hodina měla odpovídající odbornou úroveň, přehledný a jasně formulovaný výklad. Aktivní zapojení studentů do výuky v průběhu celé vyučovací hodiny.

3. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 3- SLOVENSKO

Třída: I. ZA

Datum: 30. 9. 2013

Předmět: Etická výchova

Vyučující: Mgr. Emilia Trpíšková

Kvalifikace: VŠ - studium

Aprobace učitele: ošetřovatelství

Přítomno žáků: 22

Téma: Etika v ošetřovatelství

Cíl vyučovací hodiny:

1. Definujte etiku
2. Popište význam etiky ve zdravotnictví

Dovednost žáka:

1. Umí definovat pojem etika
2. Zná význam etiky ve zdravotnictví
3. Popíše předpoklady pro výkon zdravotnického pracovníka

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
5 min.	1. fáze úvod <ul style="list-style-type: none">✓ zápis do TK a na tabuli, seznámení studentů s tématem, cíli hodiny, motivace	Použité metody: problémové vyuč., diskuze
5 min.	2. fáze opakován <ul style="list-style-type: none">✓ ústní opakování předchozího bloku (historie etiky)✓ diskuze se studenty na téma definice etiky "✓ souhrn předpokladů pro práci zdravotníka	
10 min.	3. fáze aktivizace, expozice (nové učivo) <ul style="list-style-type: none">✓ formou problémového vyučování studenti formulují pravidla etiky, význam ve zdravotnictví✓ brainstorming - souhrn předpokladů pro práci zdravotníka✓ vysvětlení a popis praktického využití etiky ve zdravotnickém zařízení, ale i v běžném životě	Použité metody: Individuální a skupinová práce, modelové situace, názorné vyučování
20 min.	4. fáze – fixace (procvičení, upevnění) <ul style="list-style-type: none">✓ vlastní zkušenost studentů (práce ve čtveřicích)✓ stanovení fyzických, psychických, odborných předpokladů✓ vyučující uvádí vlastní zkušenosti, koriguje studenty, diskutuje	
5 min.	5. fáze - závěr <ul style="list-style-type: none">✓ zhodnocení zda došlo k naplnění vytčených cílů (studenti, vyučující)✓ vyučující vyjmenuje klady a zápory vyučovací hodiny✓ shrnutí✓ diskuze✓ zadání DÚ	Použité metody: diskuze

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina byla velmi pěkně připravena a zorganizována. Pro žáky, byla hodina etiky, zajímavá a motivující. Dále měla hodina velmi vysokou odbornou úroveň.

Za nejsilnější v hodině považuji přehledný a jasně formulovaný výklad, uvádění praktických příkladů z nemocničního zařízení a velmi pozitivní a motivující přístup ke studentům.

Při výuce byla znát velká osobní zkušenost a odbornost vyučující.

Vyučující se zaměřila na praktické využití etiky ve zdravotnictví pro jejich budoucí praxi.

4. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 1- RAKOUSKO

Třída: 3Abj

Datum: 22.10. 2014

Předmět:...Gesundheits- und Krankenpflege (Všeobecná zdravotnická a ošetrovatelská péče)

VYUČUJÍCÍ: Mag. Marcus Gaggl

Kvalifikace: odborný učitel

Aprobace učitele: Ošetrovatelské předměty

Přítomno žáků: 26

Téma: Ošetrovatelská péče o klienta s epilepsií

Cíle vyučovací hodiny:

Kognitivní:

Žáci upevní své dosavadní znalosti z oblasti ošetrovatelského procesu

Žáci se seznámí s teoretickou problematikou epilepsie

Afektivní:

Žáci pochopí význam znalosti dané problematiky pro budoucí praxi

Psychomotorické:

Žáci si procvičí aplikaci ošetrovatelského procesu v návaznosti na teoretické poznatky

Dovednost žáka:... Žák je schopen aktivně poskytnout ošetrovatelskou péči u k/p s epilepsií...

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	poznámky a hodnocení
9.00	Seznámení žáků s tématem a cíli, spouštění AV techniky, administrativní úkony učitele	
9.05	Fáze evokace: opakování dosavadních poznatků s využitím tabule flip-chart, na které měl vyučující předem připravené hesla k evokaci dané problematiky. Hesla se bezprostředně týkají ošetrovatelského procesu.	
9.25	Fáze uvědomění si významu: vyučujícím bylo prezentováno nové učivo (téma epilepsie) za využití počítačové prezentace, která sestávala především z obrázků a grafických schémat. Zde byl uplatněn frontální styl vedení výuky.	
9.45	Fáze reflexe: tato fáze hodiny byla rozčleněna na několik úseků. Nejprve byla aplikována skupinová výuka, kdy byli žáci aktivizováni řešením předložených kazuistik. Poté žáci obdrželi úkoly související s učivem a bylo jim ponecháno rozhodnutí, zda je zpracují samostatně nebo ve zvolených skupinách. V další fázi reflexe se uplatnila metoda hraní rolí, kdy žáci ve trojčlenných skupinách hráli role pacienta, zdravotníka a pozorovatele, ve kterých si procvičovali reálné situace z ošetrovatelského procesu. Na závěr fáze reflexe bylo ponecháno deset minut pro vzájemnou diskuzi žáků a prostor pro dotazy na vyučujícího.	
10.40	Zadání domácího úkolu, rozloučení se se žáky	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Vyučovací jednotka probíhala ve dvouhodinovém celku. Učivo bylo prezentováno v návaznosti na upevnění dosavadních poznatků prostřednictvím opakování. Prezentace učiva probíhala pouhých 20 minut a zbylá časová dotace byla věnována evokaci a reflexi učiva, což bezesporu přispělo ke kladnému hodnocení vyučovací jednotky. Byl cíleně využit model EUR (evokace, uvědomění si významu, reflexe).

Žáci se po celou dobu vyučovací jednotky aktivně zapojovali do učebního procesu, během opakování reagovali, v rámci reflexe se podíleli na tvorbě ošetrovatelských problémů a jejich řešení.

Hodina byla podrobně předem naplánovaná a plně odpovídala kompetencím žáků daného oboru.

Nejsilnějším místem jednotky byla aktivita žáků, důkladná příprava učitele, učivo vyhovující požadavkům školního kurikula.

Důkladná příprava učitele, domácí a předchozí příprava žáků, aktivizační metody ve výuce. Během dvouhodinové vyučovací jednotky byla ve třídě pozitivní atmosféra, žáci měli o prezentované učivo znatelný zájem, učitel spíše usměrňoval aktivitu žáků, než samostatně vedl výuku. Učitel pro žáky představuje přirozenou autoritu.

5. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 2- RAKOUSKO

Třída: PH

Předmět: (BiAP) Anatomie

VYUČUJÍCÍ: Rita Finkes

Aprobace učitele: Biologie, Anatomie, Physiologie

Přítomno žáků: 31

Datum: 23.10.2014

Kvalifikace: odborná učitelka

Téma: ...**Anatomie a fyziologie srdce**

Cíl vyučovací hodiny

Kognitivní:

Žák je schopen popsat stavbu srdečního svalu.

Žák charakterizuje základní fyziologické principy funkce srdce.

Afektivní:

Žák vnímá rozdíly mezi anatomii a fyziologií srdce.

Žák si uvědomuje roli srdečního svalu v lidském organismu.

Psychomotorické:

Žák je schopen uvést fyziologické hodnoty související se srdeční činností.

Dovednost žáka: Žák zná a prezentuje základní poznatky o stavbě a funkci srdce.

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
9.00	Seznámení žáky s tématem a cíli výuky, administrace učitele	
9.05	Prezentace učiva frontálním stylem, nejprve byla probrána anatomie srdce, poté jeho fyziologie, poznatky byly doplňovány za současného využívání učebnice, žákům byly v průběhu výuky rozdány pracovní listy s obrázky (slepé schéma srdce), do kterých vepisovaly názvy jednotlivých oddílů srdce	Pracovní list a učebnice – viz přílohy
10.35	Shrnutí hodiny, prostor pro dotazy	
10-40	Ukončení vyučovací jednotky, rozloučení se s žáky	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Vyučující přípravě určitě věnovala potřebnou pozornost, organizace proběhla v pořádku, ku prospěchu by ovšem bylo zapojit metody aktivizace žáků.

Zpočátku žáci věnovali pozornost prezentované problematice, postupně se jejich pozornost snižovala. Odbornost učiva byla v rámci kompetencí daného oboru zachována. Učivo bylo doplněno o obrázky, byla věnována zvláštní pozornost latinské terminologii.

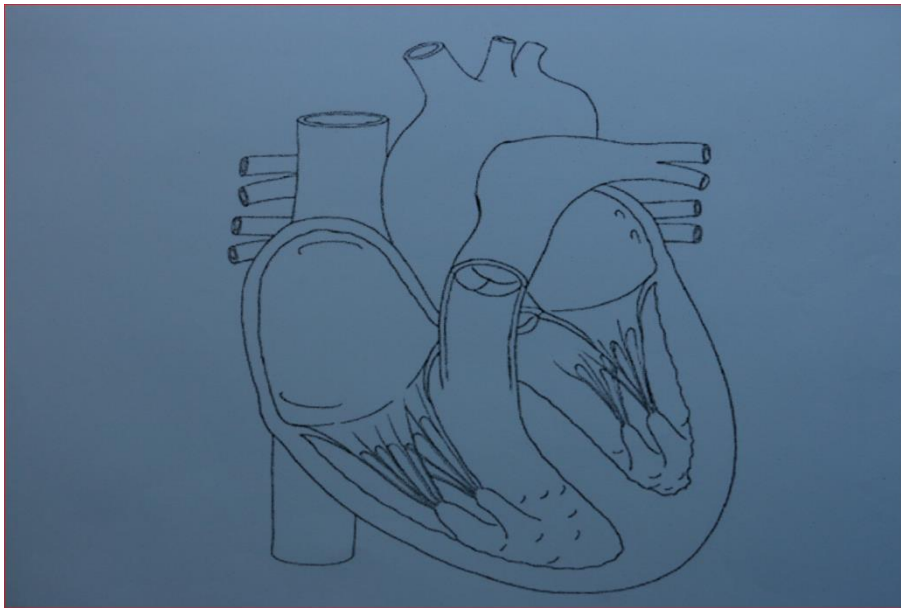
Názorné ukázky problematiky prostřednictvím obrázků, využití učebnice.

Únava žáků, jež se ztlačně projevila postupným snižováním jejich aktivity. V hodině nebyly využity anatomické či fyziologické modely, přesto, že téma by uvedené pomůcky bez problémů obsáhlo.

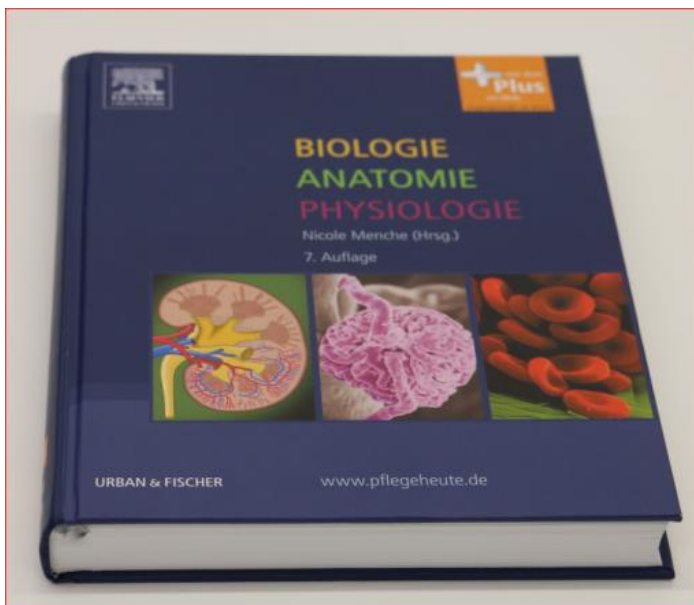
Kladně lze určitě hodnotit práci s cíli, předem připravenou prezentaci a využití učebnice ve výuce. Učivo bylo prezentováno frontálně po celou dobu dvouhodinové vyučovací jednotky, nebylo využito žádných aktivizačních metod.

Je škoda, že ve výuce nebylo využito aktivizačních metod, anatomických modelů nebo interaktivních prezentací, přesto, že podmínky pro užití všeho zmíněného byly zajištěny. Pozornost žáků se díky prezentaci frontálním stylem výuky stále snižovala a nakonec vyústila až v únavu a sníženou aktivitu žáků. Překvapila nás odbornost učebnice (vzhledem k oboru Ošetřovatel), která byla zpracována velmi podrobně, včetně latinské terminologie.

Příloha č. 1: Pracovní list

Příloha č. 2: Učebnice pro obor Ošetrovatel

6. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 3 - RAKOUSKO

Třída: 1Abj

Datum: 23.10.2013

Předmět: Gesundheits- fördernde schule ökologschule (Zdraví podporující ekologický program)

VYUČUJÍCÍ: Mag. Sonja Weißmann

Kvalifikace: odborná učitelka

Aprobace učitele: ošetrovatelské předměty, ekologie

Přítomno žáků: všichni

Téma: Projekt na podporu sociálně vyloučených občanů

Cíl vyučovací hodiny: Za využití volné hodinové dotace vytvořit sociálně prospěšný projekt

Kognitivní:

Žáci charakterizují dostupné možnosti podpory sociálně vyloučených občanů.

Žáci znají obecné zásady zdravého a ekologického životního stylu.

Afektivní:

Žáci si uvědomí nutnost intervencí ze strany odborníků v sociální oblasti.

Žáci zaujmou kladný postoj k problematice sociálního vyloučení občanů.

Psychomotorické:

Žáci jsou schopni navrhnout a realizovat projekt na podporu sociálně vyloučených občanů.

Dovednost žáka: Žák dokáže vytvořit a realizovat projekt na podporu sociálně vyloučených občanů

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
12.40 – 14.20	<p>Jedná se o nespécifickou dvouhodinovou vyučovací jednotku, která je realizována prostřednictvím využití volné hodinové dotace, jež činí 120 hodin/školní rok.</p> <p>Žáci docházejí v různorodých skupinách a konzultují probíhající projekt. Zatímco je několik skupin přítomno ve škole, další skupiny se podílejí na realizaci či přípravě pomůcek k projektu (např. tvorba plakátů atd.).</p> <p>Žákům jsou úkoly rozděleny na počátku projektu a během školního roku je projekt postupně naplňován.</p> <p>Dnes žáci konzultují přípravnou fázi projektu, jehož předmětem je integrace sociálně vyloučených občanů zpět do společnosti. Žáci navrhují vyhledat v terénu sociálně vyloučené občany a nabídnout jim možnost uplatnění se ve škole prospěšnou činností po dobu jednoho školního týdne. Žáci konkrétně navrhují, aby sociálně vyloučení připravovali svačiny, které si žáci budou za symbolický obnos kupovat. Cílem projektu je ukázat sociálně vyloučeným občanům, že i nadále může existovat jejich čestné místo ve společnosti.</p> <p>Vyučující plní v rámci této projektové výuky výhradně roli poradce.</p>	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Na přípravě se po celý školní rok pečlivě podílí jak žáci tak i vyučující. Využití metody projektové výuky bezesporu přispívá k rozvoji kreativního a kritického myšlení žáků, zvolené téma projektu rovněž k rozvoji sociálního citění. Celý projekt je pro žáky motivující, na první pohled je znatelný entuziasmus žáků pro konečnou realizaci projektu, a to především díky jeho smysluplnosti pro vybranou skupinu občanů.

Projektová výuka probíhá v návaznosti na teoretické předměty školního kurikula daného oboru.

Za nejsilnější místo hodiny považujeme nadšení žáků, aktivita žáků, prostor pro kreativitu, rozvoj sociálního citění, pozitivní dopad na problematiku sociálního vyloučení.

Žádné nedostatky jsme neshledaly.

Pozitivně ovlivnila průběh hodiny přítomnost a konstruktivní rady vyučující, aktivní účast a spolupráce žáků, vzorné plnění rozdělených úkolů.

Realizace obdobných projektů samotnými žáky pro nás byla novinkou na poli středoškolské výuky.

Mile nás překvapil zájem žáků a podpora ze strany vedení školy. Obdobné projekty jsou ve škole realizovány každoročně a údajně vždy s velkým úspěchem. Navíc nejsou prospěšné jen pro žáky, ale také pro danou skupinu občanů (nyní sociálně vyloučené, dříve handicapované, přistěhovalce atd.).

Škola se díky těmto aktivitám pyšní několika certifikáty, můžeme jmenovat např. certifikát Ökolog

7. ZÁZNAM Z NÁSLECHU - 1- IRSKO

Třída: II ročník

Datum: 21.11.2014

Předmět: praktická výuka ošetrovatelské techniky Practice Skills

VYUČUJÍCÍ: ...Ms Colleen O'Neill (Sestra Mentorka)
Supervize Ms Daniela Lehwaldt

Kvalifikace: Academic Staff Nursing and Human Sciences Aprobace učitele: odborný asistent

Přítomno žáků: 15

Téma: Aplikace intramuskulárních injekcí (Injekcion Techniques)

Cíl vyučovací hodiny:

1. Správně vyhledat místo vpichu i.m
2. Prakticky zvládnout techniku aplikace i.m;
3. Správně aplikovat léky i.m.
4. Zajistit místo vpichu před aplikací a po aplikaci

Požadovaný cíl z hlediska dovednosti žáka

1. Zvládne se vyhledat správné místo vpichu
2. Zvládnout aplikovat intramuskulární aplikaci
3. Osvojí si algoritmy bezpečného postupu a dekontaminace pomůcek

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
9 - 10 hod	Téma : Aplikace intramuskulárních injekcí	Praktické vyučování
9 - 9.05	Úvod :motivace do učiva , seznámení s tématem hodiny	
9.05 – 9.10	Metodika výuky: dialog Připomenutí informací z předchozích hodin o parenterální aplikaci Shrnutí předchozích znalostí, zopakování minulé látky o aplikaci injekcí; Držení jehly a stříkačky, Nasávání léků z ampule	
9.10- 9.30	Výklad nové látky : aplikace léků i.m. Metoda: Dialog - otázky kladené studentům Opakování anatomicko - fyziologické stavby svalů Opakování svalových skupin vhodných pro aplikaci i.m; Výklad nové látky - monolog asistenta popis, demonstrace místa vpichu vyhledání správných svalových skupin pro aplikaci i.m zdůrazní: významu úponů svalových skupin na kostěný skelet, demonstruje techniku vyhledání správného místa vpichu : na modelu v lůžku Velký sval hýžďový Střední sval hýžďový Stehenní sval čtyřhlavý	Pomůcky: Anatomické obrazy Anatomický model kostry pánve Magnetická tabule
	Pedagogické zásady Názornost – modely , obrazy , Přiměřenost – výuky a znalostí Návaznost na předchozí znalosti a dovednosti	

9.30- 9.50	<p>Praktické procvičování Metoda skupinové práce rozdělení žáků do skupin</p> <p>Studenti procvičují vyhledávání místa vpichu nejprve na modelu a poté na sobě vzájemně vyhledávají správný sval. Následuje praktický postup na modelu nacvičují techniku aplikace . Dezinfekce rukou před výkonem Dezinfekce místa, zaschnutí dezinfekce Správné držení jehly a stříkačky Správný vpich aspirace, aplikace vytažení jehly a stříkačka následné ošetření místa vpichu Kontrola místa vpichu Ukončení výkonu Dezinfekce rukou</p>	<p>Svalový Trenažer</p> <p>Jehly , stříkačky, dezinfekční roztok, čtverečky emitní miska Kontejnery na odpad cvičné ampule s roztokem</p>
9.50 -9.55	<p>Metoda : Diskuze skupinová Dotazy Připomínky</p>	
9.55-10.05	<p>prezenční listina , potvrzení splnění výkonu do studentského přehledu.</p>	
10.00 - 10.05	<p>Ukončení semináře</p>	<p>Shrnutí</p>

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina byla dobře připravená a organizovaná, pro žáky byla zajímavá a motivující.
Za nejsilnější místo hodiny považujeme možnost nácviku na svalovém trenažeru. Za nejslabší místo hodiny vidíme malou možnost individuálního procvičování a využití dovedností - hodně žáků méně svalových trenažerů,
Průběh hodiny pozitivně ovlivnilo učení nových dovedností, zajímavé téma, možnost návaznosti na předchozí témata.
Téma bylo pro studenty zajímavé po stránce teoretické i praktické, vyžaduje znalost a propojení teoretických znalostí vč. např. ředění roztoků vhodných pro aplikaci léků i.m;.
Pomůcky pro studenty jsou předem připraveny na pracovních stolcích vyučujícími, každý má dostatek pomůcek.
Po ukončení výuky studenti pomůcky neuklízí, to zajišťuje odborný asistent.

8. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 2- IRSKO

Třída: 2. ročník

Datum: 20.11.2013

Předmět: Teorie ošetrovatelství (Clinical skills)

VYUČUJÍCÍ: Mrs. Collete Lyng

Kvalifikace: Sestra mentorka

Aprobace učitele: odborný asistent

Přítomno žáků: 25

Téma: Matematické výpočty ředění roztoků (Drug calculations)

Cíl vyučovací hodiny: popíše matematické postupy ředění roztoků

Dovednost žáka: zvládne vypočítat potřebné množství léčivé látky

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
16:00-16:05	Vyučující seznámí s tématem hodiny	Frontální výuka
16:05-16:15	Vyučující uvede příklady, kdy je nutné znát výpočty ředění léčivých látek, studenti ji doplňují z vlastních zkušeností	Pomůcky: -Power Point -Flipchart
16:15-16:55	Počítání příkladů ředění roztoků na různých modelových situacích (prezentace v Power Pointu + rozbor výpočtu na flipchartu) - vyučující zadává postupně „matematické“ příklady - studenti počítají na papír a poté řeknou výsledek - pokud nemají správný výpočet, vyučující vysvětlí správný postup výpočtu	
16:55-17:00	Prezence žáků, zápis do studijních knížek	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina byla dobře připravená a organizovaná

Pro žáky byla hodina částečně zajímavá a motivující. Odborně byla zvládnutá a použita správná terminologie. Slabá motivace pro studenty, kteří byli unaveni pozdní hodinou.

Další připomínky k hodině a k hodnocení: **frontální výuka, uspořádání učebny do „U“ tvaru**

9. ZÁZNAM Z NÁSLECHU -3- IRSKO

Třída: 2. ročník

Datum: 19.11.2013

Předmět: Ošetrovatelství cvičení (Practice skills)

VYUČUJÍCÍ: Collete Lyng, Ane Keogh

Kvalifikace: SESTRA MENTORKA

Aprobace učitele: odborný asistent

Přítomno žáků: 15

Téma: Injekční technika - subkutání injekce (Injection techniques)

Cíl vyučovací hodiny: 1. správně vyhledat místo vpichu s.c. injekcí
2. prakticky ovládat aplikaci s.c. injekcí
3. zajistit místo vpichu před a po aplikaci

Dovednost žáka: 1. zvládne aplikovat s.c. injekci
2. osvojí si algoritmy bezpečného postupu a dekontaminace

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
14:00–14:10	Úvod k tématu: - zopakování anatomie kůže - zopakování zásad bezpečné manipulace s pomůckami - zopakování zásad likvidace použitých pomůcek - zopakování zásad desinfekce místa vpichu Studenti se rozdělili do 2 skupin	Pomůcky: - anatomický obraz kůže - aplikační trenažér - pomůcky k aplikaci (dezinfekce, stříkačky, ampule s lékem, kontejnery na odpad, atd.)
14:10–14:20	Obě vyučující názorně předvedli aplikace s.c. injekcí na aplikačním trenažeru – vyhledání místa vpichu, různé způsoby aplikace (s aspirací, bez aspirace, desinfekce kůže)	
14:20-14:25	Studenti se rozdělili do menších skupin po 5 a připravili si pomůcky k aplikaci do emitní misky	Dezinfekční roztok na dezinfekci rukou před a po výkonu
14:25-14:55	Studenti si procvičují nasávání roztoku z lahviček a aplikaci do tréninkového modelu, vyučující prochází mezi skupinkami a kontrolují správnost postupu a odpovídají na dotazy studentů Dotazy, připomínky, skupinová diskuse	
14:55-15:00	Prezence žáků, zápis do studijních knížek	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina byla dobře připravená a organizovaná, pro žáky motivující a zajímavá
Hodina měla odpovídající odbornou a úroveň. Motivace studentů naučit se daný výkon byla velký. V učebně byl velký počet studentů a to ovlivnilo negativně průběh hodiny
Pomůcky připravují před začátkem vyučovací hodiny vyučující a po skončení hodiny je také uklízejí (ne studenty)

10. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 1- ESTONSKO

Třída: Healthcare College v Tallinu

Datum: 1.4.2014

Předmět: Ošetrovatelství – cvičení (obor Nurse)

VYUČUJÍCÍ: Lektor - ošetrovatelství
Bc.

Kvalifikace: všeobecná zdravotní sestra –

Aprobace učitele: Ošetrovatelství

Přítomno žáků: 15

Téma: Ošetrovatelská péče v pediatrii – zavedení nasogastrické sondy u dítěte

Cíl vyučovací hodiny: seznámit studenty s teoretickými vědomostmi dané problematiky
prakticky se studenty nacvičit zavedení nsg. sondy u dítěte

Dovednost studenta: zná danou problematiku teoreticky
vyjmenuje pomůcky potřebné pro provedení výkonu
prakticky ovládá zavedení nsg. sondy u dítěte
zná zásady a komplikace při zavádění nsg. sondy u dítěte

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
9:00 – 9:15	Úvodní administrativa – docházka, rozdání studijních materiálů	
9:15 – 9:45	Seznámení s teoretickými znalostmi – diskuze nad studijním materiálem	Lektorka poslala studentku nachystat pomůcky dle studijního materiálu
9:45-10:00	Příprava pomůcek pro praktický nácvik	
10:00 - 11:30	Praktický nácvik techniky – studentka pod vedením lektorky předvádí zavedení nsg. sondy Scénka – poučení matky o výkonu prováděném na dítěti, nácvik	Lektorka studentům výkon předtím nedemonstrovala

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina byla organizovaná, místy chaotická (studentka hledala pomůcky, zatímco lektorka prováděla výklad). Studenti propojovali teoretické poznatky se zkušenostmi z praktické výuky. Několik studentů se zapojilo do výuky, jinak byli pasivní. Motivace ze strany lektorky byla nedostatečná.

Hodina odpovídala kompetencím všeobecné sestry, byla postavena na odborné úrovni. Vyučující při nácviku někdy nedodržovala přesně postupy (zavádění nsg. sondy dítěti v postýlce, určení délky nsg. sondy).

Za nejsilnější místo hodiny považujeme propojení teorie s praxí, nácvik komunikačních dovedností – scénka. Malá spolupráce studentů ve výuce, nácvik techniky studenty bez předchozí demonstrace lektorkou. V hodině klidná, pozitivní atmosféra.

Na průběh hodiny měl vliv - nedodržování didaktických zásad, nepoužívání technických prostředků – tabule, dataprojektor, velký počet studentů ve skupině

Průběh hodiny byl postaven vcelku dostatečně. Nejvíce bychom vytkli nedodržování didaktických zásad – nácvik dovednosti bez předchozí demonstrace vyučujícím, malá motivace studentů. Pozitivní vliv na průběh hodiny mělo propojení teorie s praxí, a nácvik komunikačních dovedností.

11. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 2- ESTONSKO

Třída: Healthcare College v Tallinu

Datum: 3.4.2014

Předmět: Ošetřovatelství – seminář (obor Nurse)

VYUČUJÍCÍ: Odborný asistent - ošetřovatelství

Kvalifikace: všeobecná zdravotní sestra – Bc.

Aprobace učitele: Ošetřovatelství

Přítomno žáků: 25

Téma: Ošetřovatelský proces

Cíl vyučovací hodiny: seznámit studenty s principem ošetřovatelského procesu
seznámit studenty s jednotlivými fázemi ošetřovatelského procesu
procvičit formulování ošetřovatelského procesu

Dovednost studenta: objasní význam ošetřovatelského procesu
dokáže identifikovat a zformulovat jednotlivé fáze tohoto procesu

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
10:00 – 10:10	Úvodní administrativa – docházka	
10:10 – 10:30	Výklad nové látky pomocí prezentace – „oš. proces“	
10:30 – 11:00	Procvičování probrané tematiky – forma diskuze, sestavování ošetřovatelského procesu ve spolupráci s vyučujícím	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina byla dobře organizovaná, vyučující byl dobře připraven.

Studenti nad tematikou diskutovali, zajímali se o ni.

Hodina odpovídala kompetencím všeobecné sestry, byla postavena na odborné úrovni. Technika i přípravy byly plně využity.

Za nejsilnější místo hodiny považujeme spolupráci studentů, diskusi nad tématem, využití Nanda taxonomie

Výklad nové tematiky byl monotónní, pro studenty málo motivující

V hodině byl klid a studenti spolupracovali

Velký počet studentů ve skupině (hodina byla postavená jako seminář) a malá motivace studentů ze strany vyučujícího během výkladu nové látky působila negativně na průběh hodiny

Průběh hodiny byl postaven dobře. Vyučující splnil všechny vytyčené cíle. Jako negativní bychom hodnotili malou motivaci studentů ze strany vyučujícího, monotónnost vyučovací hodiny.

12. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 1- SLOVINSKO

Třída: 1. ročník

Datum: 7.5.2014

Předmět: Ošetřovatelství - cvičení

VYUČUJÍCÍ: odborná

Kvalifikace: ošetřovatelství - pedagogika VŠ

Aprobace učitele: odborné předměty

Přítomno žáků: 3 chlapci, 5 dívek

Téma: Prevence imobilizačního syndromu

Cíl vyučovací hodiny: znát zásady a provedení včasné mobilizace klienta

Dovednost žáka: umět přiložit bandáž dolních končetin a provést včasnou mobilizaci

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
10.50 10.55	Organizační pokyny – zápis do elektronické třídní knihy Praktické provedení bandáže dolních končetin učitelkou - Žáci pracují ve skupinách u 3 lůžek nemocných, 1 ze žáků je figurantem a provádí pod kontrolou učitelky bandáž dolních končetin, zápis do dokumentace	
11.10	Praktické zopakování manipulace s klientem na lůžku a u lůžka nemocného – poloha na boku, sed na lůžku, stoj u lůžka, pomoc klientovi na pojízdný vozík, manipulace s klientem pomocí mechanického zvedáku	
11.20	- Žáci procvičují ve skupinách u 3 lůžek pod kontrolou učitelky	
11.30	Úklid pomůcek a učebny	
11.35	Ukončení hodiny	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Odborná úroveň hodiny byla odpovídající, vyučující má 6letou zkušenost z ortopedického oddělení a 20 let pedagogické praxe. V průběhu celé hodiny nejen látku teoreticky vysvětlovala, ale žáky průběžně hodnotila a opravovala.

Žáci jsou v průběhu výuky velmi disciplinovaní, činnosti provádí kontinuálně dle vedení učitelky.

Hodina působí velmi kompaktním dojmem, žáci jsou zřejmě zvyklí tímto způsobem běžně pracovat.

Občasné chybění pomůcek k bandážím dolních končetin, patrné jsou i praktické nedostatky žáků při manipulaci s lůžkem klienta

Motivace, pochvala a partnerský přístup učitelky pozitivně ovlivnily průběh hodiny.

Hodina působila pozitivně klidnou atmosférou, z hlediska odbornosti působila komplexně, kdy žáci si osvojovali dovednosti od provádění bandáže dolních končetin, přes manipulaci s klientem na lůžku, sed a stoj, přesun na pojízdný vozík prostřednictvím zvedáku nebo kluzáku včetně zápisu do dokumentace klienta. Velmi důležité je propojení jednotlivých činností již při nácviku samotném, aby došlo k jejich kvalitnímu osvojení a provádění na odborné praxi žáky.

13. ZÁZNAM Z HOSPITACE - 2 - SLOVINSKO

Třída: 3. ročník

Datum: 9.5.2014

Předmět: Ošetřovatelství

VYUČUJÍCÍ: odborná

Kvalifikace: všeobecná sestra + studium VŠ.

Aprobace učitele: ošetřovatelství, odborná praxe

Přítomno žáků: 9 dívek

Téma: Péče o převazy

Cíl vyučovací hodiny: upevnit zásady převazu ran

Dovednost žáka: umět provést převaz rány, péče o tracheostomii, péče o stomii

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
7.30 7.35	Organizační pokyny a zápis do elektronické třídnice Zadání ošetřovatelských činností 3 skupinám žáků: 1/ Převaz chronické rány u klienta 2/ Péče o tracheostomii u klienta 3/ Péče o stomii u klienta Žákyně dostaly úkoly, připraví si pomůcky a mohou prakticky provádět jednotlivé činnosti.	
7.45	Skupiny provádějí zadané ošetřovatelské činnosti pod vedením učitelky, která prochází mezi nimi a usměrňuje je nebo opravuje. Všichni žáci zadaný úkol provedli.	
8.15	Ukončení hodiny, po přestávce ihned navazují další 2 hodiny.	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina odpovídala kompetencím zdravotnických asistentů v této zemi.

V hodině byl patrný zájem učitelky žáky látku naučit. Učitelka při výuce vytvořila klidnou a vstřícnou atmosféru

Částečná nejistota učitelky, která je zřejmě způsobená pouze roční pedagogickou praxí, negativně ovlivnila průběh hodiny

V začátku hodiny nebylo provedeno společné mytí rukou.

Hodina byla velmi pěkně vedena, pozitivní byl i přístup žáků, kteří si ochotně a se zájmem ošetřovatelské činnosti sami a i dobrovolně opakovali.

14. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 3 - SLOVINSKO

Třída: 3. ročník

Datum: 8.5.2014

Předmět: Psychologie

VYUČUJÍCÍ: odborná

Kvalifikace: všeob. sestra, VŠ psychologie

Aprobace učitele: psychologie

Přítomno žáků: 9 chlapců, 16 dívek

Téma: Socializace jedince ve společnosti

Cíl vyučovací hodiny: vymezit fáze a činitele socializace

Dovednost žáka: znát a charakterizovat fáze a činitele socializace, rozumět pojmu resocializace

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
13.20 13.25	Organizační pokyny hodiny, zápis do elektronické třídní knihy Opakování látky předešlé hodiny – fáze socializace Učitel pokládá otázky a vyvolává – žáci odpovídají	ppt.
13.40	Tabulka s vymezením pojmů – primární, sekundární a terciální socializace s využitím interaktivní tabule - Žáci nabídnuté pojmy řadí pod nadřazené pojmy na interaktivní tabuli a diskutují o správnosti jejich umístění	
13.45	Zápis správné tabulky do sešitu Výklad učitele na téma činitelé socializace a resocializace Shrnutí	
14.02	Zadání domácího úkolu – Vliv médií na současnou mladou generaci	
14.05	Ukončení hodiny	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina odpovídala svým obsahem i stavbou kvalifikační odborné přípravě a znalostem.

V hodině byla velmi aktivní spolupráce a interakce mezi učitelkou a žáky, profesionálně byla vedena diskuze učitelky se žáky.

Na žácích je patrná motivovanost a ukázněnost. Partnerský přístup učitele.

Malé připomínky k hodině - odborné termíny a název hodiny by bylo vhodné napsat na tabuli.

15. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 1 - LITVA

Třída: 2.r bakalář – ošetrovatelství

Datum: 14.10. 2014

Předmět: Ošetrovatelství

Vyučující: Irena Dailidkiene

Kvalifikace: Slaugos magistras = magistra oše

Aprobace učitele: ošetrovatelství

Přítomno žáků: 12 studentů

Téma: Intravenózní injekce

Cíle vyučovací hodiny:

1. Vysvětlí pojem i.v. injekce
2. Posoudí rizika komplikací při aplikaci i.v. injekcí

Dovednost žáka:

1. Připraví pomůcky pro i.v. injekce
2. Dodržuje správné postupy při aplikaci i.v. injekcí

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
5 min.	1. fáze (úvod) <ul style="list-style-type: none">– kontrola docházky– seznámení studentů s tématem, cíli hodiny, motivace	power point prezentace výklad
5 min.	2. fáze (opakování) <ul style="list-style-type: none">– opakování anatomie cévního řečiště	obrázky cévního řečiště obrázky CŽK
25 min.	3. fáze <ul style="list-style-type: none">– indikace a kontraindikace u i.v. injekcí– místa vpichu pro i.v. injekce (periferní a centrální žilní systém)– komplikace– názorná ukázka manipulace s CŽK	Použité metody: skupinová práce
50 min.	4. fáze <ul style="list-style-type: none">– příprava pomůcek– manipulace a přiložení turniketu– nácvik dezinfekce rukou– praktický nácvik vyhledávání místa vpichu pro i.v. injekce– na modelu ruky nácvik provedení vlastního výkonu	diskuze, kladení otázek studenti se aktivně zapojují
5 min.	5. fáze (závěr) <ul style="list-style-type: none">– zhodnocení praktického nácviku– shrnutí, diskuze	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Atmosféra v učebně byla velmi přátelská. Při výuce byla znát praktická zkušenost vyučující z nemocnice. Studenti spolu navzájem spolupracovali, byli soustředěni na výuku. Studenti měli k dispozici dostatek pomůcek (3x model odběrové ruky). Výukové materiály jsou posílány studentům i v elektronické podobě.

Na výuku vyučující nevyžadovala plášť, úpravu vlasů, odložení šperků.

16. ZÁZNAM Z NÁSLECHU – 2- LITVA

Třída: 2. ročník bakalářský program – ošetrovatelství

Datum: 15.10. 2014

Předmět: Chirurgické ošetrovatelství

Vyučující: Dr. Audrius Gradauskas

Kvalifikace: prezident společnosti chirurgů, vedoucí lékař

Aprobace učitele: lékař

Přítomno žáků: 29 studentů

Téma: Operační tým

Cíle vyučovací hodiny:

- Orientuje se ve složení operačního týmu
- Definiuje povinnosti jednotlivých členů operačního týmu před, při a po operaci

Dovednost žáka:

- vysvětlí úkoly anesteziologické sestry před, při a po operačním výkonu
- vysvětlí pojem indikace a kontraindikace k operaci

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
5 min.	1. fáze (úvod) <ul style="list-style-type: none">– seznámení studentů s tématem, cíli hodiny, motivace	power point prezentace přednáška
45min.	2. fáze <ul style="list-style-type: none">– vysvětlení základních pojmů– indikace a kontraindikace k operaci– operační tým, úkoly anesteziologické sestry před, při a po operaci	fotodokumentace z operačního sálu
20 min.	3. fáze <ul style="list-style-type: none">– práce operačního týmu	video
20 min.	4. fáze (závěr) <ul style="list-style-type: none">– shrnutí– diskuze– otázky z praxe	Použité metody: přednáška video

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Vyučující se zaměřil především na práci anesteziologické sestry. Využil svých velmi bohatých zkušeností ze své dlouholeté praxe v nemocnici. Podle reakcí studentů nechyběl v přednášce humor.

17. ZÁZNAM Z NÁSLECHU -3- LITVA

Třída: 4. r bakalářský program – ošetrovatelství

Datum: 16.10.2014

Předmět: Propedeutika ve vnitřním lékařství

Vyučující: prof. Danute Kalibatiene

Kvalifikace: Dr. biomedicínálních věd

Aprobace učitele: lékař

Přítomno žáků: 18 žáků

Téma: Mezinárodní klasifikace ošetrovatelských diagnóz (trávicí systém)

Cíle vyučovací hodiny:

- poskytnout informace o problematice průjmu a anorexie

Dovednost žáka:

- interpretuje konkrétní ošetrovatelské diagnózy týkající se poruch trávicího systému
- stanoví plán ošetrovatelských intervencí u nemocných s poruchou trávicího systému

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
10 min.	1. fáze (úvod) <ul style="list-style-type: none">– motivace, seznámení s tématem a osnovou	power point
60 min.	2. fáze - přednáška definice průjmu <ul style="list-style-type: none">– příčiny vzniku, rizikové faktory– příznaky a cíle péče– ošetrovatelské intervence– předpokládaný výsledek– ošetrovatelské intervence– edukace anorexie <ul style="list-style-type: none">– příčiny vzniku, rizikové faktory– příznaky a cíle péče– ošetrovatelské intervence– předpokládaný výsledek– ošetrovatelské intervence– edukace	Použité metody: Prezentace Prezentace + AJ Příjemná atmosféra
20 min.	3. fáze (závěr) <ul style="list-style-type: none">– shrnutí přednášky– diskuze, zpětná vazba – kladení otázek	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Vyučující jasně na začátku hodiny stanovila cíle. Přednáška byla poutavá. Komunikace vyučující se studenty byla velmi přátelská a otevřená. Aktivizační metody nebyly použity.

18. ZÁZNAM Z NÁSLECHU - 1 - NĚMECKO

Třída: 2.

Datum: 8.12.2014

Předmět: Ošetrovatelství

Vyučující: Angelika Beslmeisl

Kvalifikace: BA Gesundheits-wissenschaften

Aprobace učitele: Odborné zdravotnické předměty

Přítomno žáků: 26

Téma: Aplikace s.c injekcí

Cíl vyučovací hodiny:

Žáci popíší různé druhy injekčních stříkaček

Žáci charakterizují místa pro aplikaci s.c. injekce.

Dovednost žáka: Žák je schopen prakticky aplikovat s.c. injekci

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
13:35	Začátek hodiny, seznámení s tématem, stanovení cílů	Studenti si průběžně zapisují poznámky
13:40	Opakování tématu z minulé hodiny- otázky a diskuze na téma podávání léků	
13:50	Nové téma- seznámení s aplikací s.c. injekcí- místa pro aplikaci, léky, které jsou aplikovány s.c., pomůcky pro aplikaci, druhy injekčních stříkaček	
14:15	Shrnutí hodiny	
- 14:20	Rychlé opakování tématu, na tuto hodinu bude navazovat praktická vyučovací hodina	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina byla naplánována, byla zapojena audiovizuální technika a didaktické pomůcky (pomůcky pro aplikaci injekcí- různé druhy injekčních stříkaček). Žáci se aktivně podíleli na výuce, měli časté dotazy, hlásili se a diskutovali s odbornou učitelkou. Zvolené téma i didaktické metody odpovídali úrovni žáků. Negativně jsme vnímali fakt, že hodina byla zařazena do odpoledních hodin. V hodině panovala uvolněná atmosféra.

Výklad byl realizován z větší části formou frontální výuky, vyučující používala folie a meotar, studenti se aktivně hlásili, zajímali se o téma a aktivně diskutovali s vyučující.

19. ZÁZNAM Z NÁSLECHU -2 - NĚMECKO

Třída: 2.

Datum: 9.12.2014

Předmět: Ošetřovatelství

Vyučující: Angelika Beslmeisl

Kvalifikace: BA Gesundheits-wissenschaften

Aprobace učitele: Odborné zdravotnické předměty

Přítomno žáků: 28

Téma: Aplikace s.c injekcí- praktický nácvik

Cíl vyučovací hodiny:

Žáci připraví pomůcky pro aplikaci injekce s.c

Žáci charakterizují místa pro aplikaci s.c. injekce.

Žáci prakticky provedou aplikaci s.c. injekce v odborné učebně

Dovednost žáka: Žák je schopen prakticky aplikovat s.c. injekci

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
8:00	Začátek hodiny, seznámení s tématem, stanovení cílů	Studenti si průběžně zapisují poznámky
8:05	Opakování tématu z minulé hodiny- pomůcky, místa aplikace, zásady aplikace	
8:10	Studenti rozdělení do skupin, příprava pomůcek	
8:20	Vyučující prakticky ukazuje postup aplikace, přípravu pacienta, dekontaminaci pomůcek	
8:40	Studenti prakticky nacvičují aplikaci s.c. injekce	
8:45	Úklid pomůcek, úklid odborné učebny Hodina ukončena potleskem	

HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina byla naplánována, byla zapojena audiovizuální technika a didaktické pomůcky (pomůcky pro aplikaci injekcí- různé druhy injekčních stříkaček, cvičné lůžko, figurína). Žáci se aktivně podíleli na výuce, dotazovali se a také se zapojovali do diskuze s odbornou učitelkou. Zvolené téma i didaktické metody odpovídali úrovni žáků. Jako negativum jsme vnímali, že na toto téma byla malá časová dotace a také, že bylo v učebně velké množství studentů ve skupině. V hodině panovala uvolněná atmosféra mezi žáky a vyučující. Studenti jsou aktivní a je vidět zájem o praktický nácvik činností.

Odborná učebna není tak dobře vybavena, jako je na naší škole. V místnosti je pouze jedno lůžko s figurínou a noční stolek. Nejsou naznačeny centrální rozvody pro kyslík, podtlak a vakuum. Ve skupině je velký počet studentů, proto není možné, aby si studenti v jedné hodině vyzkoušeli výkon vícekrát.

20. ZÁZNAM Z NÁSLECHU - 3 - NĚMECKO

Třída: 3

Datum: 11.12.2014

Předmět: Hematoonkologie

Vyučující: Sonja Steer

Kvalifikace: Lehrerin für Pflegeberufe

Aprobace učitele: Odborné zdravotnické předměty

Přítomno žáků: 28

Téma: Ošetrovatelská péče o nemocné s onkologickým onemocněním krve

Cíl vyučovací hodiny:

Žáci charakterizují proces tvorby metastáz

Žáci vyjmenují objektivní příznaky onkologického onemocnění

Dovednost žáka: Žák je schopen charakterizovat hematoonkologická onemocnění

PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

Čas	Sled didaktických fází	Průběžné poznámky a hodnocení
13:35	Začátek hodiny, seznámení s tématem, stanovení cílů	Studenti si průběžně zapisují poznámky
13:40	Opakování tématu z minulé hodiny- složení krve, krevní elementy	
13:50	Nové téma- seznámení s nádorovým onemocněním obecně, názvosloví, druhy nádorů, tvorba metastáz	
14:15	Nádorová onemocnění krve Metastázy krevní cestou Diagnostika Terapie Rychlé shrnutí hodiny před přestávkou	
14:20-14:30		
14:30	Navázání na předchozí hodinu, dokončení možností terapie	Studenti si průběžně zapisují poznámky
14:50	Diskuze na téma „ Péče o onkologicky nemocné“	
15:05	Zhodnocení celé dvouhodinové výuky, shrnutí probraného učiva, otázky vyučujícího a žáků	
15:15	Přednáška zakončena potleskem	

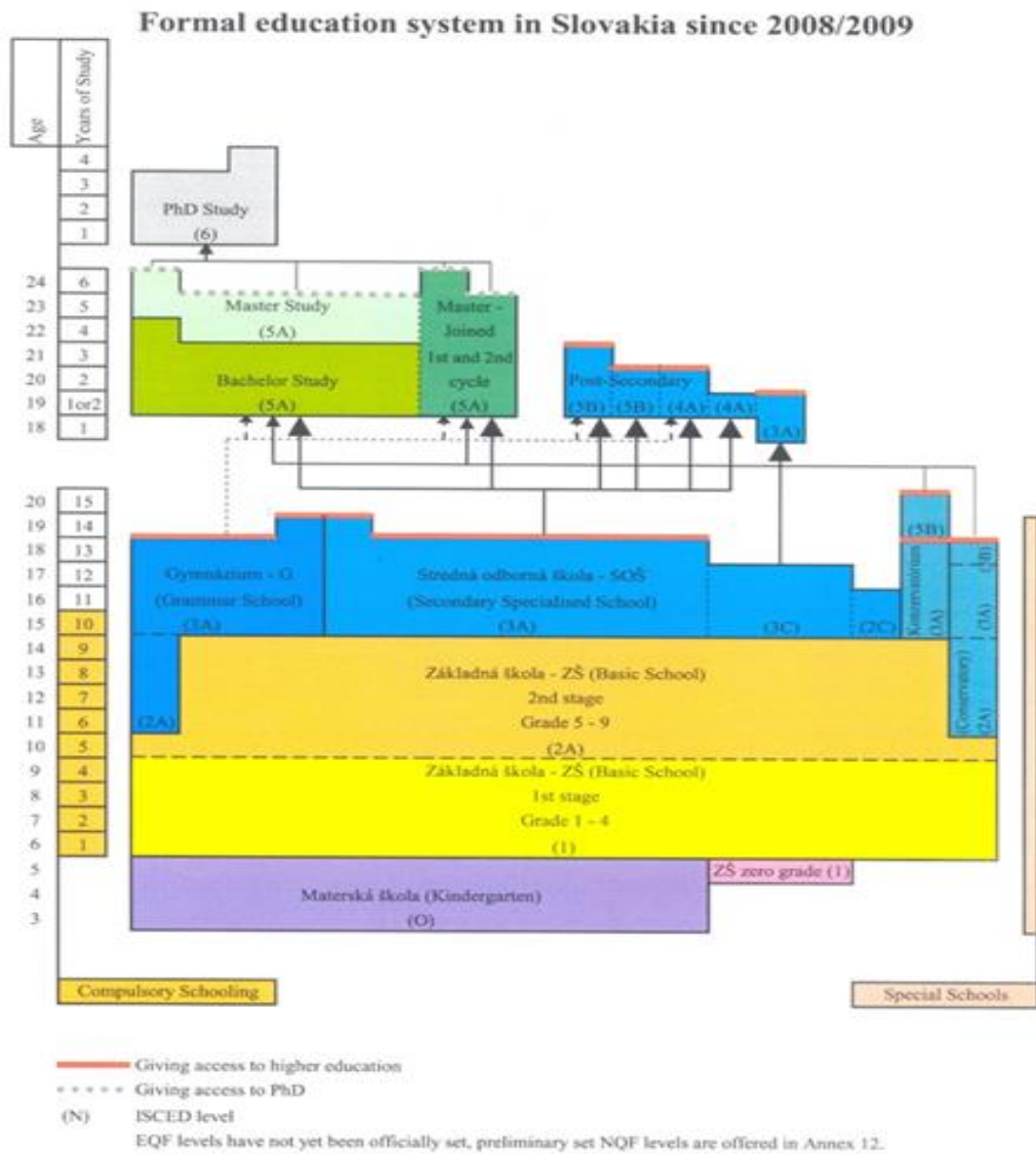
HODNOCENÍ NÁSLECHU:

Hodina byla naplánována, byla zapojena audiovizuální technika, didaktické pomůcky a učebnice. Žáci se aktivně podíleli na výuce, měli dotazy, hlásili se a aktivně se zapojují do

diskuze s odbornou učitelkou. Zvolené téma i didaktické metody odpovídali úrovni žáků. Studenti projevují zájem o danou tematiku, mají k dispozici obrázky a instruktážní videa. Nevýhodou bylo, že hodina byla zařazena do odpoledních hodin a na žácích byla patrná únava. Ale i přes toto, byla ve třídě uvolněná atmosféra.

Výklad byl realizován z větší části formou frontální výuky, vyučující používala připravenou prezentaci v power pointu, dále velké množství obrázků a také byla zařazena diskuze na téma „Péče o onkologicky nemocné“.

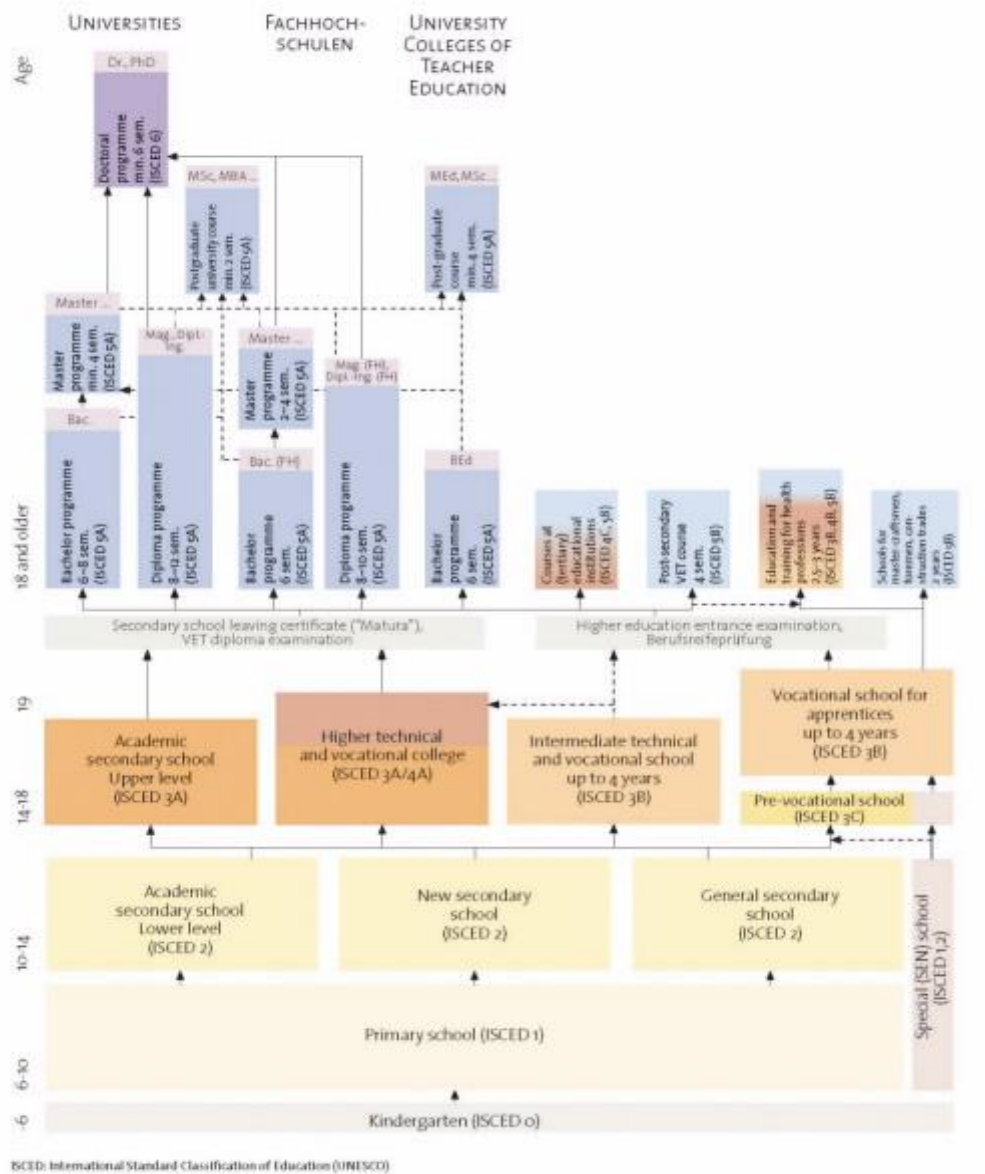
Vzdělávací systém Slovensko

Příprava na zdravotnické povolání na Slovensku začíná na střední zdravotnické škole, kde jsou obory 4 leté zakončené maturitou, dále vyšší odborná škola s 3 letým studiem, které je zakončeno absolventskou teoreticko-praktickou zkouškou a obhajobou absolventské práce. Samozřejmostí je možnost pokračovat studiem na VŠ.

Vzdělávací systém – Rakousko

Austrian Educational System

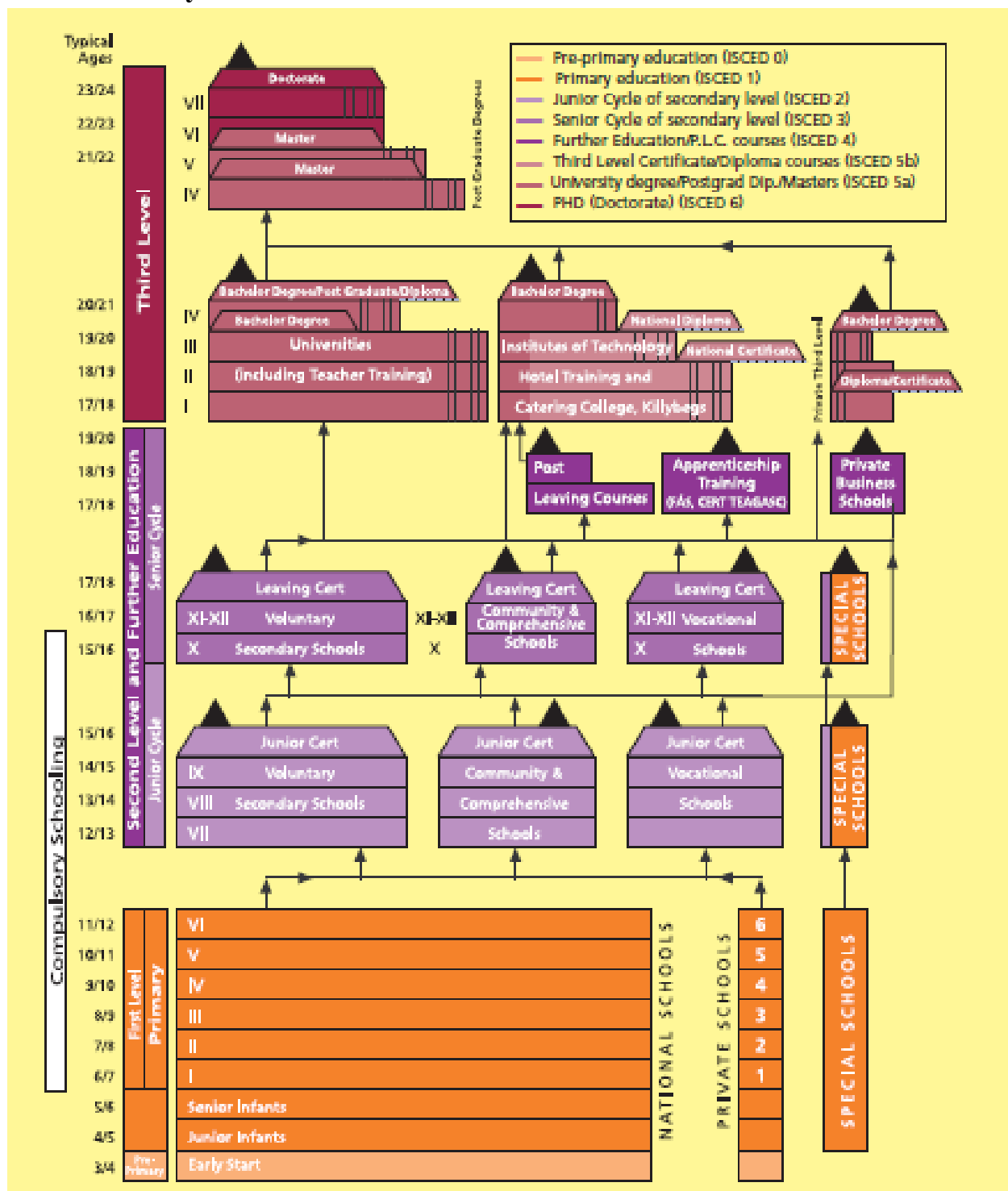
Published and produced by:
Federal Ministry for Education, the Arts and Culture (BMBWF) and
Federal Ministry for Science and Research (BWF)
Minoritenplatz 5, 1040 Wien
12/2012

B.M.W.F.
Bundesministerium für Bildung und Wissenschaft

bmbw Federal Ministry for
Education, the Arts and Culture

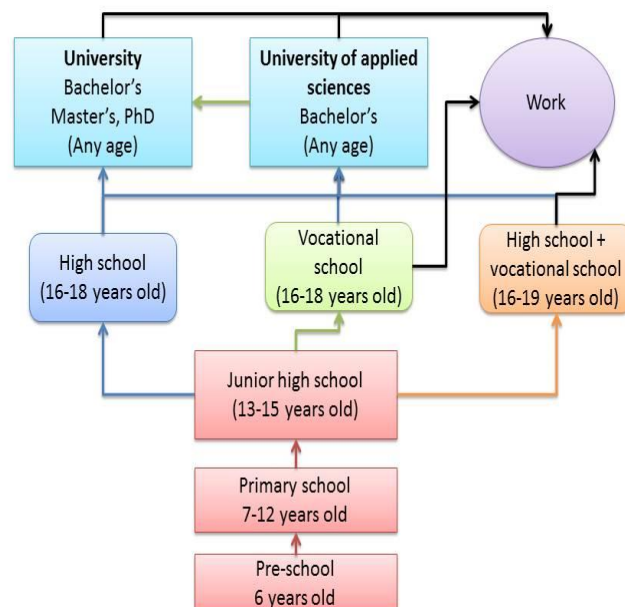
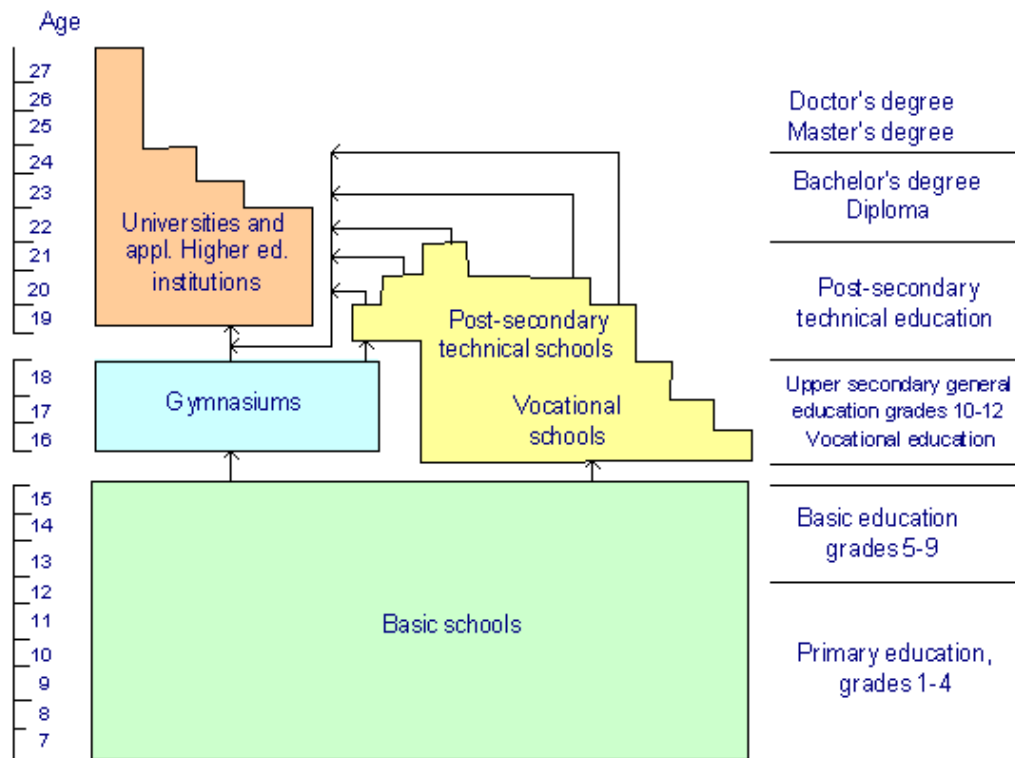
Příprava na zdravotnické povolání v Rakousku začíná po absolvování 10 leté povinné školní docházky, obor Diplomovaná zdravotní sestra je tříletý, obor Ošetrovatel jednoletý. Obor DZS je zakončen diplomovou zkouškou (obhajoba diplomové práce, praktická a teoretická zkouška), obor Ošetrovatel. teoretickou a praktickou zkouškou. Ve vzdělání je možné pokračovat na vysokých školách po doplnění maturitní zkoušky, ale k výkonu povolání zdravotní sestry není VŠ studium nutné.

Vzdělávací systém - Irsko

Příprava na zdravotnické povolání v Irsku začíná až v terciální sféře bakalářským studijním programem na univerzitě, který trvá 4 -4,5 let. Je zakončen bakalářskou prací, státní závěrečná zkouška se nekoná.

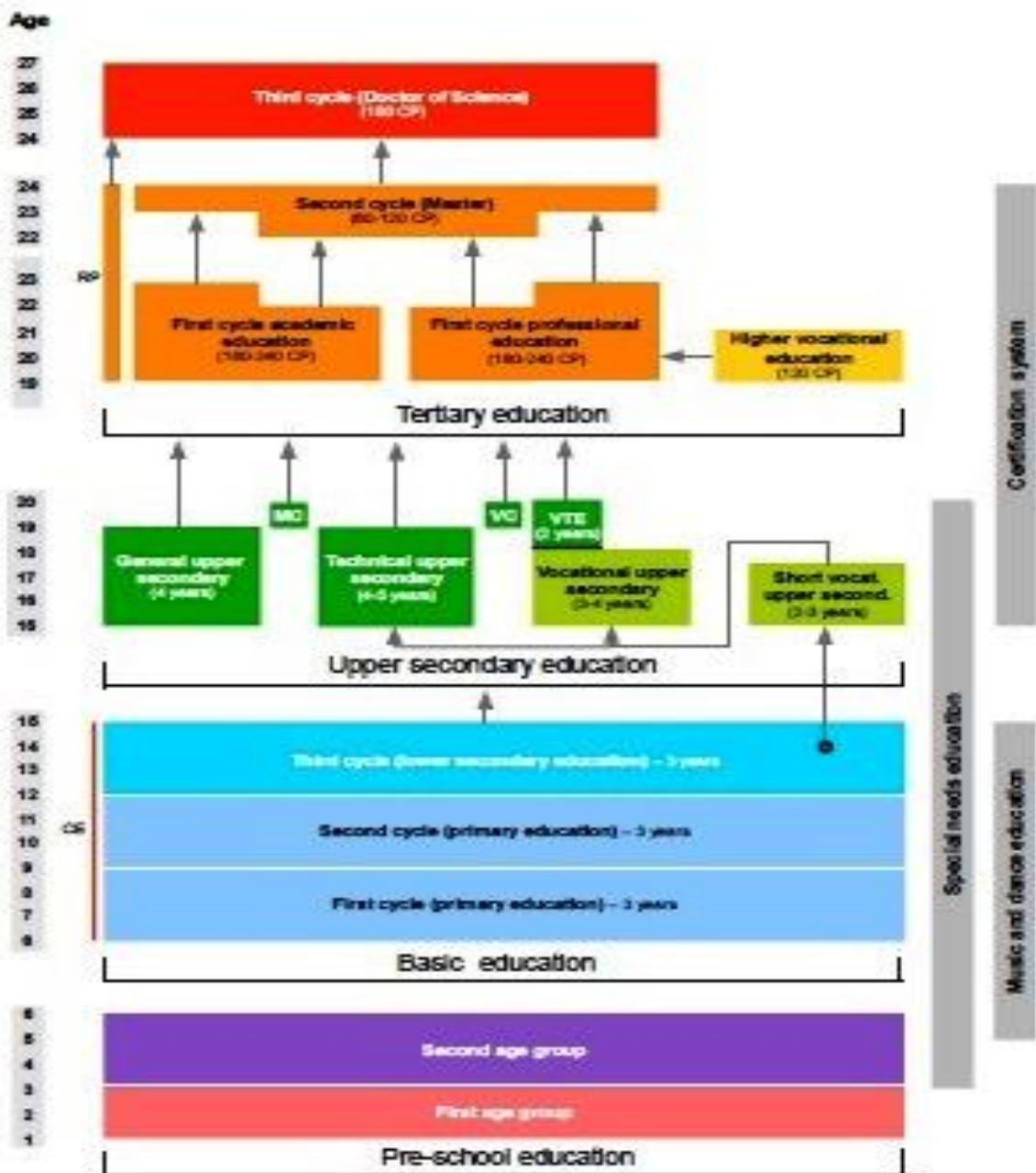
Vzdělávací systém - Estonsko

Příprava na zdravotnické povolání v Estonsku začíná na sekundárních odborně vzdělávacích školách, trvá od 3 do 4,5 let (16 -19 let). Studium je zakončeno závěrečnou zkouškou (teoretická a praktická část). Po úspěšném ukončení studia získávají absolventi tzv. Atestat – opravňuje pro výkon povolání v zemích EU. Dále je možno pokračovat univerzitním studiem (bakalářské 3 roky, magisterské 2 roky, doktorské 4 roky).

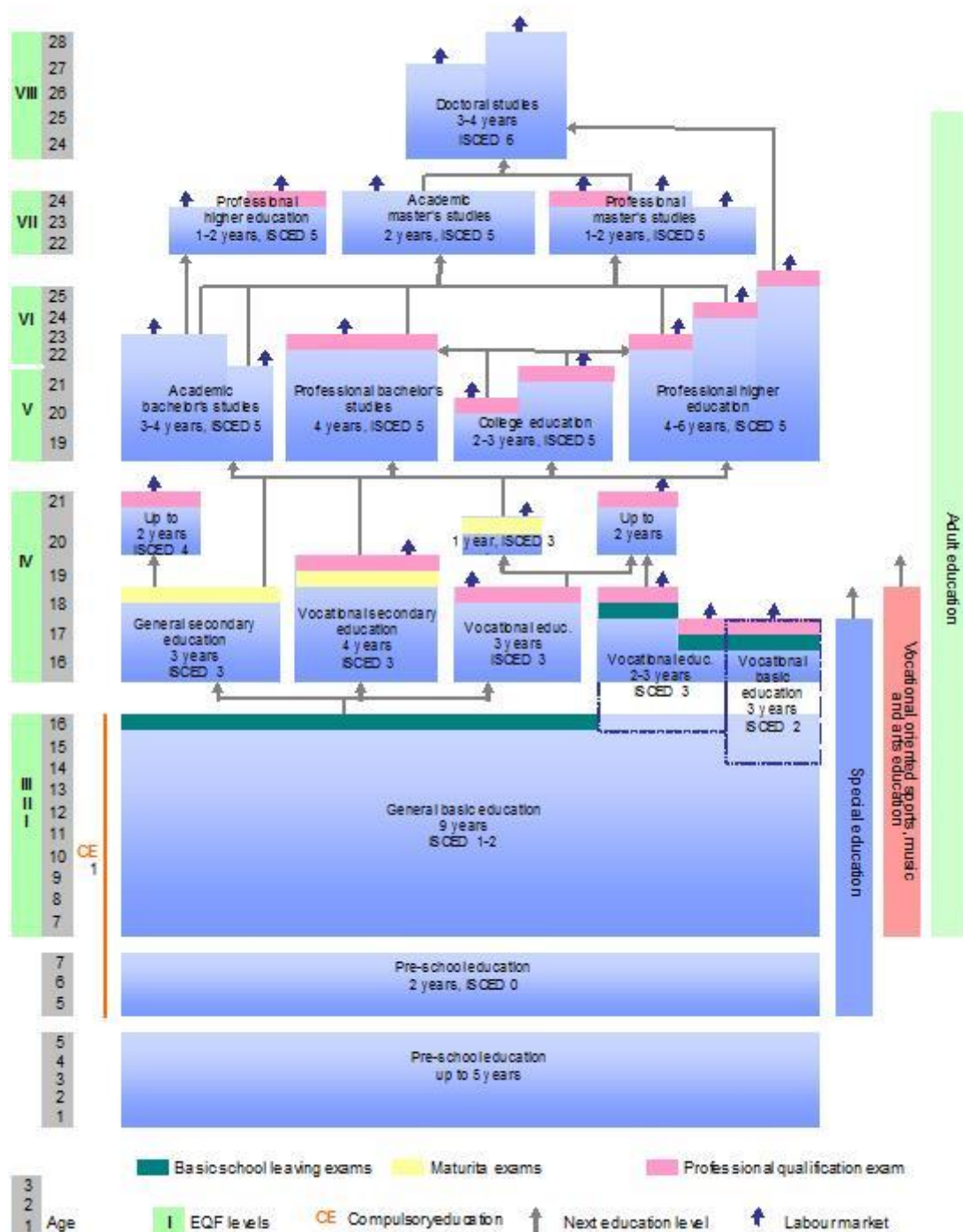
Vzdělávací systém - Slovinsko

Structure of the education system in Slovenia

Ve Slovinsku začíná příprava na zdravotnické povolání v rámci středoškolského vzdělání, pokračuje možností postsekundárního profesního vzdělání, případně vysokoškolského vzdělání. Na SZŠ se žáci vzdělávají ve 4letém programu zakončeném maturitní zkouškou (např. Medicínská sestra), nebo v 3 letém programu uzavřeném závěrečnou zkouškou (např. Záchranář – pečovatel).

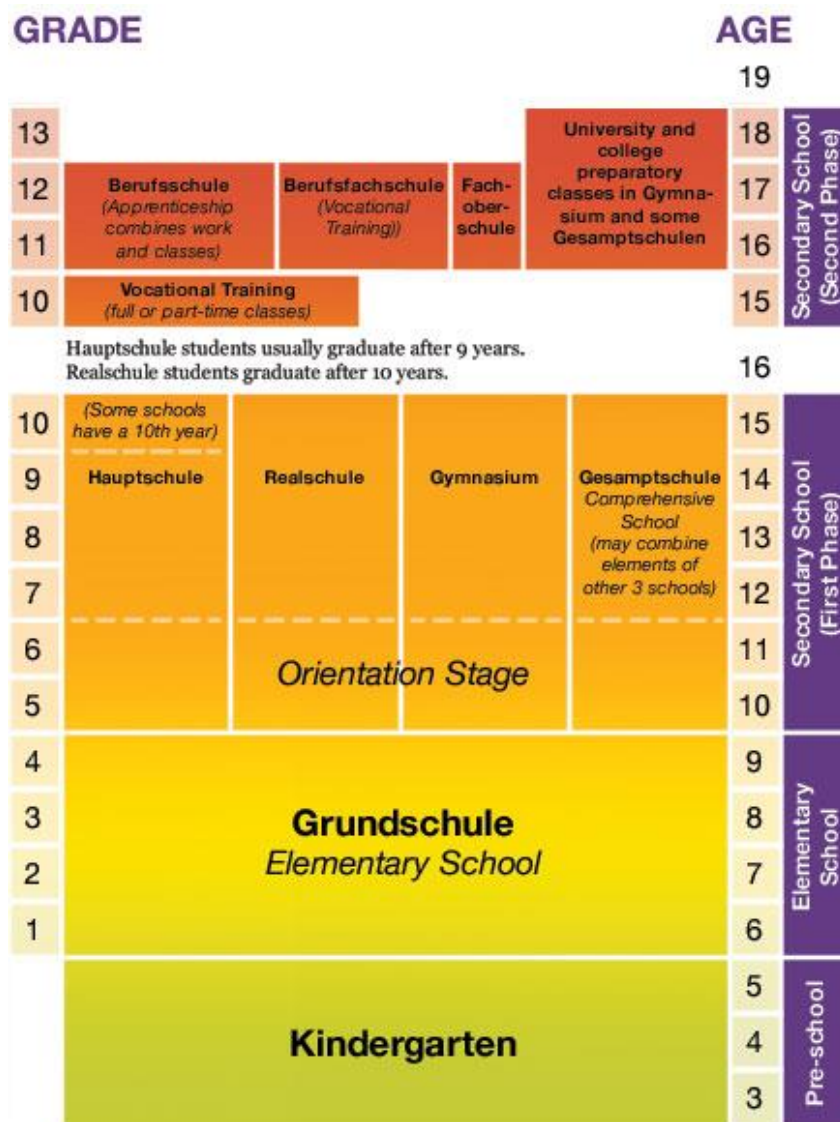
Vzdělávací systém – Litva

© Academic Information Centre, 2013

Příprava na zdravotnické povolání v Litvě začíná studiem na VŠ. Profesionální kvalifikaci získávají zdravotní sestry na VŠ univerzitního nebo neuniverzitního typu (college). Na univerzitě získávají vzdělání bakalářské, magisterské nebo i doktorandské. Bakalářské studium ošetřovatelství je zakončeno pouze bakalářskou prací, studium je 4 leté. Další vzdělání je ukončeno státní závěrečnou zkouškou.

Vzdělávací systém - Německo

Příprava na zdravotnické povolání v Německu začíná od 16 ti let věku na 3 leté odborné škole (Zdravotnická škola), obor Sestra nebo Dětská sestra. Studium je zakončeno státní zkouškou. V mnoha sesterských oborech je požadováno další specializační vzdělání, obvykle 2 leté, případně je možné pokračovat na univerzitě v bakalářském či magisterském programu.

Přehled přípravy na zdravotnické povolání v některých zemích EU																											
Země	Věk																										
	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25								
ČR	primární vzdělání															SZŠ			VOŠ		Univerzita- Bc,Mgr						
Estonsko	primární vzdělání															SZŠ			Specializ.		Univerzita- Bc,Mgr						
Irsko	primární vzdělání										SZŠ není					Univerzita - bc, Mgr					Bc, Mgr						
Litva	primární vzdělání															SZŠ není					College		Univerzita- Bc,Mgr				
Německo	primární vzdělání															SZŠ			Specializ.		Univerzita- Bc,Mgr						
Rakousko	primární vzdělání															SZŠ			Univerzita- Bc,Mgr								
Slovensko	primární vzdělání															SZŠ			Univerzita- Bc,Mgr								
Slovinsko	primární vzdělání															SZŠ			Postsek.		Univerzita- Bc,Mgr						

- primární vzdělání
- sekundární vzdělání - SŠ
- postsekundární vzdělání - vyšší škola či specializace
- terciární vzdělání - univerzitní či neuniverzitní

Z tabulky vyplývá, že příprava sester se přesouvá ze sekundárního vzdělání do oblasti postsekundární (v podobě vyššího typu školy), někde dokonce až do oblasti terciární (Litva, Irsko).

Použité zdroje:

Fotografie- vlastní zdroj účastníků

Vzdělávací systémy v EU a USA: Vyhledávací nástroje na internetu I. [online]. 2015

Dostupný z WWW:

https://www.google.cz/search?q=vzd%C4%9Bl%C3%A1vac%C3%AD+syst%C3%A9my&biw=1708&bih=814&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=M7rdVlzqDeWGYwOUq4Io&ved=0CAYQ_AUoAQ&dpr=0.8

https://www.google.cz/search?q=naep&biw=1708&bih=814&source=lnms&sa=X&ei=p7vdVPyrMoHnyQPv04LACg&ved=0CAUQ_AUoAA&dpr=0.8